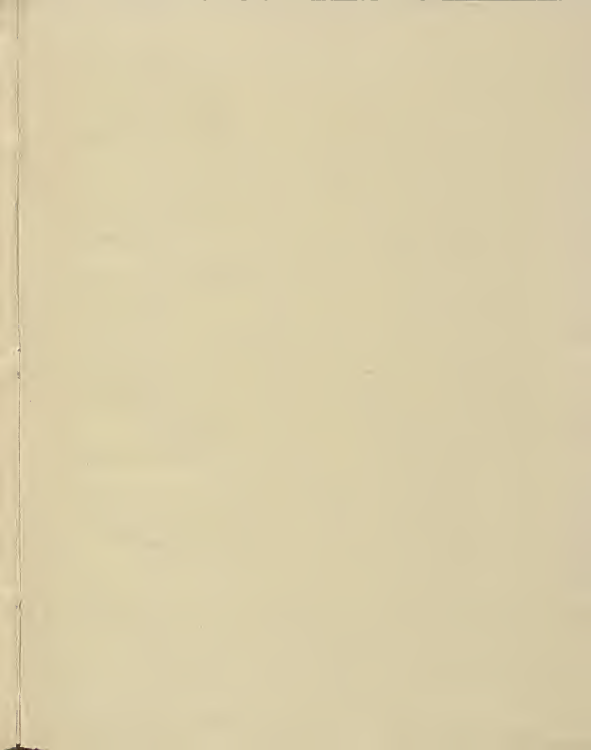

ÚR BÓKASAFNI
ÁRNA PÁLSSONAR VERKFRÆÐINGS
F. 1897 – D. 1970

819.3

Sög

SOGUBROT

Af

Nockorum Fornkongum

i Dana oc Svía veldi.

Eller

Handlande om

Nogra forna Konungar
i Sverige och Danmark.

Samt om

Þráwalla Slaget/

Emellan

Kong Haralld Hilditan
och Sigurd Ring.

Utas gamla Nordiska språket försvenskat

Åf

Johan Fredrich Peringskiöld.

Tryckt i Stockholm / hos JOH. LAUR. HORRN, Kongl.
Antiquit. Archivii Boktryckare. År 1719.

Til
Hennes Kongl. Maj:^{ts}
Høgtbetrodde Man/ Rikssens Råd/
Feldtmarsskalk / och Præsident i Kongl.
Krigs-Collegio,

Then
Högwålborne Grefve och Herre/
B R U N N I L S
GYLDENSTIERNA.
Grefve til Fogel=Wijs / Witt=Wijs /
Stiernberg och Hellerö arstagande.

Min Nådigste Herre.

LA BIBLIOTHECA

306203

ISLANDS

Högwälborne Herr Brestve.

Nu thetta lilla werk / af Eders Höggreflige Excellences namn tager sin prydnad; ther til gifwes anledning af sielfwa Historiens innehåld: Hwilken här / såsom alle andre slite / med Härsgur / Krig och örligs förkunnande vpfylt är. Förthensfull / såsom Eders Höggreflig Excellence är en stor ålsfare af våra gamla Historier / och jämväl sielf hafwer skipat Fylkingar / samt bewistat Herandaliud med Wapnabraf; förvtan thet at Eders Höggreflig Excellence är en jordågande Herre vti Smålands neigd; ty warder ock Eders Höggrefl. Excellence bäst dömande om ortens forna håfd / så wäl som thenna Historiens trovårdighet. Hwarjämte vti Eders Höggrefl. Excellences nådiga bewågenhet jag mig inställer / med förblifwande

Eders Höggreflige Excellences

Utrådsmästare Tienare
Johan Fredrich Peringskiöld.

Bunstige Påfare.

S Huruwäl begynnelsen af thetta Sagubrott/
eller Historiske fragment, saknas; kan man doch noge
samt aftaga/ at Konung Iwar/ som här omtä-
las/ varit then/ hwilken efter Kong Ingiald Ill-
råde regeradt i Sverige: Hwar om finnes vti Sturlesons
första del. cap. 45. Kong Iwar warder rätteligen kalla-
der Widfadni/ af sine händers mächtige vthsträckning/
i thet han rådde wida öfwer många Länder/ såsom Swert-
ge/ Danmark/ Saxland/ öfwen och öfwer the Östervth-be-
lägne Riken (Estland ic.) såsom och femte delen af England/
hwar öfwer hans Fader Haldan Snelle eller then wältä-
lige/ tilförene varit regerande.

Hans Dotter. Oda/ war nu thenne/ som först ägde
Konungen i Danmark/ kallader Rörik Slaungwanbø-
ge/ af thet tilfälle/ at han slungade en Bøge eller gulle-
armring vti sjön med förlust/ så han achtade kasta thet
samma om bord til en sin man/ vti föräbring; såsom Hi-
storiën förmåler. Med honom war tillijka Konung vti Les-
thra/ thes broder Helge hin Hwasse/ eller then tappre.
Oda bar jänwäl thet tilnamnet hin diupaudga/ eller then
mächta förmodgne; emedan henne många Länder och ägode-
lar tilföllö. En/ Audde Gde/ är rikedom; såsom twärt om
Audun/ förödare härjare/ är Odins kännetitel hos Edda
i thess mytologier.

Men wid närmare undersökandet/ af then förwandts-
skap/ vti hwilken/ hennes Son Harald/ kallader Hildetan/
af Hildur/ (som i Nordlanden för en Bellona och Strids-
Gudinna dyrkades) förknippader varit hafwer med Si-
gurd Ring/ och Hakan Ring Ingialds Son/ the ther
stun-

stundom måst tagas för alt en person; så är til påminna:
 at Drottning Oda / vti sit första gifte med Kong Rørik
 Slöngwanbøge / aflade Sonen Harald Hildetani/
 hwilken på sit femtonde ålders år / wid pass år Chr. 600.
 blifwit Konung vti Danmark och Östergötthland; såsom ock
 ena Dotter/hwilken blifwit Konungens Ingialdz Oloffsons
 Drottning i Sverige och Wermeland. Men när Drottning
 Oda / efter Røriks fall / flydde vndan sin Faders wrede /
 ingeck hon sit andra gifte med Raddbiart Konungen öf-
 wer Holmgård eller Ingermanland / Estland / Hsel och
 Dagön; then ther hade sit säte i Aldeigoborg eller Ladoga
 vti Ingermanland / wid Åhr Chr. 535. Af hwilket gifte
 föddes Randwer / som blifwit Konung öfwer en del af fins
 moders arfländer i Sverige och Danmark / tillsliska med
 sin halfbroder Harald Hildetani / wid Åhr Chr. 680.
 men genom en bråd död hädansfilder worden / ägandes
 Drottning Åsa Kong Haralds Dotter vtur Geiriodar Gård
 eller Gortranger i Norge / som ock sees kan af Thorm. Thork.
 Hist. Norv. part. I. p. 437. Theras Son war Sigurd
 Ring / en Årf-Konung til Swea och Gøtha Cronan / af
 fins Faders halfbroder / Kong Harald Hildetani / tillsat-
 ter / Konung i Upsala öfwer alt Sverige och Wester-
 Gøthland; Hade sit Syskonabarn Hakun Ring til Med-
 Regent i Sverige / hwilkens säte war på Ålens wid Björ-
 tö stad. Samma Konung Hakun Ring / war Kong In-
 gialdz / Olof Treteljas Sons son / af Kong Haralds
 Hildetans Sysster födder. See Saxon. Gram. L. 7. och för-
 bemelte Lärde Thormod. p. 322. Hwilken Kong Hakun
 billigt må nämmas then andre / til en åtskilnad från
 Hakun then förre som Messen. Scand. Illust. p. 21. omta-
 lar / jämväl görandes honom til alt en med Åune hin
 gamli.

Sigurd Ring ägde Drottning Alfild / Kong Gand-
 alfs Dotter utur Alfheim / belägit emellan Göt-Elsen och
 Röm-Elsen. Han war nu then samme som hölt thet namn-
 lunniga Bråwalla Fältslaget / emot sin Faders halfbroder
 Kong Haralld Hildetan / hwilken thet dräptes på sin höga
 ålder.

Men Heröder som här i Historien omtalas p. 16. war
 Konung i Östergöthland och Södermanland / af Kong
 Haralld Hildetan tillsätter / efter sin Fader Herward Alf-
 ing / som war Kong Grammars i Södermanland mäg;
 Hvilken Grammar af Kong Ingiald Illråde ihjälbrän-
 des på Sela / therest hans Hof-Håld war. Utur Brå-
 walla slaget kom Heröder vppå flychten; igenom hwilken
 seger Kong Sigurd blef också Kong öfwer Danmark / wid
 påst år Chr. 735. efter Thormoders vthräkning. Om thetta
 kan läsas jämnväl Herands Saga och Runestenene på
 Alländ Kongl. Hofgård / hwilken på Kong Sätan Rings
 befallning såsom en Segerstod då blifwit vthhuggen; och nu
 sedermera af min Herr Fader afritad / med bifogade skrift
 och vthtydning:

R†N: R†††. R†.††. R†††. ††††. B††. R†††.
 ††. ††. BR††.††.††.††.††.††.††.††.††.††.
 N††. R†††. †. ††††. ††††. †††. †††. ††††.
 ††.††.††.††.††.††.††.††.††.††.

Thet är: Läs thessa Runor och Ritning / som Kong Sätun
 lät skrifu / och befalte vthhuga så the proto och öfwerwunno Konung
 Heröd. Tole och Gyla läto rista i thenna sten / och thesse begge
 echta hion bestälte thetta så straxt ther efter / til merke och äminnels-
 se. Grane vthhögg Runorna.

Tole

Tole som här nämnes lærer förmodeligen varit then
ifrån Bysala / som här uti Historien p. 24. förmåles hafwa/
tillijka med flere kämpar giordt tjenst hos Konung Ring uti
Bråwalla slaget.

Emellan thesse Konungar / Håkan Ring Ingialdz-
Son / och Sigurd Ring / som woro Systonabarn och
arfwingar til Kongl. Cronan / then ene efter sin Mormoder/
then andre efter sin Farmoder Drottning Oda then Rike /
år sedernier ett håftigt krig upkommit / i hwilket the både
fölla / med 11000. Man / wid pås åhr Ehr. 750. efter Thor-
moders vthrådning / eller 817. see Oernhielms Hist. Eccles.
p. 599. Sålom ock thetta widare kan läsas i min Faders
Svenska Rittebock.

Wi wiljom ytterligare skrifa at beskåda Bråwallas
slätter / som af trenne Huswud-Drabningar äro i synner-
het namnkunnige wordne; Hwilka aldenstund Hans Excel-
lence salig Gref Dahlberg på en af Chartorna til Svec.
antiq. & hod. hafwer låtit antekna / så kan thet ej heller
obemålt lemnas. Then första / har varit Dwinnornas
dråpeliga förhållande emot fienderna the Danska / uti sine
Mans fränwaru / under Hieltinnans Blandas anförande.
Then andra / Hunernas nederlag / då the stridde emot An-
gantyr Konungen uti Reidgöthaland. Hwar om kan lä-
sas Herwarar Sagan cap. 17. Men thetta tridie Bråwalla-
slaget har varit thet förtreffeligaste / som med mången kar-
ster Mans vposfrande aflupit. Hwilket thenne / så wäl
som andre forna Historier enhelligt intyga. Heraudz Sa-
ga c. 8. kallar thet: Bardagi a Bravollum er mestur hefur
verid a Nordurlondum. Bråwallaslag / som har varit
thet största i Nordlanden. Hwar med Herwarar Saga
c. 20. instämmer; at thetta har varit thet namnkunniga-
ste säleslag / och ett stort nederlag ther skedd / så wäl som thet
Angans

Angantyr hölt emot sin Broder wid Dynheden. Thetta
 har Saxo Gram. med ån flere omständigheter beskriwrit
 Lib. 8. så han så begynner: Deinde canentibus lituis. och
 hwad mera som han efter sin prydeliga wåltalighet vthförer.
 Kong Haraldz och Kong Kings kämpar vpräknas af be-
 melte Saxo i thes anförde rum p. 143. fast ån nogot förän-
 derligare ån the här finnas antecknade; hwilken ock förmåler
 at på Kong Kings sida 12000/ och på Kong Haraldz sida
 30000. förnåmlige Hösdingar/ vtom then menige allmogen/
 åro omkomne. Heraudz Sag. c. 8. säger: at jemte Kong
 Harald femton Konungar fallit/ och många andre kämpar/
 som til styckio woro förmer ån Konungar. Samma träff-
 ning beskriwa också/ Johannes M. lib. 8. c. 7. Olaus M. Lib. 5.
 c. 8. Then vpmuntring och anmaning för Soldaterna/
 som Kong Harald och Ringer tillågnad warder/ kan läsas
 hos Joh. M. lib. 8. c. 9. & 10. Ericum Vpsalens. L. 1. §. 27. An-
 talet vppå Kong Kings skep/ år ock hos Saxo likt wid
 thetta.

Til en ihugkommelse af Amazonernes eller Sköldes-
 mörernas fordom erwista tapperhet/ vti Bråwålla-slaget
 i Småland/ hafwer Wärendz häradz qwinfolck/ ifrån vhr-
 minnes tider fått gå i lika arfwæ mot broder/ at taga helf-
 ten/ och i gifte halft med mannen; och wid theras Brudes-
 färder til Kyrkio/ brukat Trummespel för Bruden; hwil-
 ken sedwana almänt förbuden blef igenom then nya Kyr-
 kiolagen som vthgafs år 1688. Men på en närmare ifrån
 Lagnmannen H. Strömfelt ingiften vnderättelse/ om qwin-
 nornas arfsrätt i Wärendz häradz/ samt om theras Brudes-
 färdes gamla Sedwana/ ordsak och härkomne bruk/ mände
 Högst-Sal. Maj:t Konung Carl. XI. igenom sit nådiga bi-
 fall år 1691. til då warande General Major och Landshöf-
 ding Högwålborne Eric Dahlberg/ allernådigst återgif-
 wa

wa Wärendz qwinfolken then forna arfsrätten och friheten/
 at wid theras Brudsfärder. få bruka Trummospel för sig.
 Samt til feldt-tecken / säges qwinnorna ther at orten ännu
 bruka et band eller ock en Lista omkring listwet. Och håller
 Herr Stiernhöök. Jure Sveon. Vetust. L. 2. c. 3. troligast fö-
 re / then merbemelte arfsrätts förmonen först wara them
 af Konung King förunter.

Om ortens belägenhet / therest Tummelplatsen warit/
 är elliest en stiljachtig mening. Emellan en del hålla före
 at slaget Konungarna emellan stått vthi Öster-Göthland;
 och thet i anledning af Herwarar Sagans 20. cap. therest så
 läses: a Bravelli i Eistra Gautlandi. Hvilket också närwa-
 rande Sagubrott synes bifalla / therest p. 20. talas om
 Bråwiten och skogen Kolmirkur: Ehuruwål Myrkwidur och
 Kolmyrkur war icke ett så egenteligt / utan almindt we-
 dernamn på the skogar som woro mörka och skogrike / hwilke
 the hållst warit. Så finnes ock Myrkwidur i Danmark och flere-
 städes / jämför Jomsvikinga Sag. c. 1. Ru / som här emot äro
 än at bestäda Bråwalla-Hedz merkwärdigheter / vti Små-
 land / som ifrån ålder behålla sin ryktbarhet: Alltså kunna
 thesse meningar bägge rätte wara och biläggas / i afseende
 ther til / at Söder-Göthland eller Småland / har fordom
 warit en del af Öster-Göthland / som slutas kan af Östgötha
 Lagens Räststab. 3. Fl. §. 2. och Bygdeb. 31. §. 1. Hvilket tyde-
 ligen med mera förklaras af sal. Herr Profess. Carl Lun-
 dio, i thes Prolegom. in LL. W. goth. p. 18. 19. och then be-
 wägne Läsarens ompröfwande här widare hemställles; ont
 ock äfwen med Myrkwidur kunnat i så måtto för-
 stås ey allenast Kolmorn utan ock Tyweden / eller
 någon annan skog på then tiden; aldenstund Konung
 Kings och thes Rämpars resa / säges här warit
 igenom Sresund / til Åfventyrs Örebro vägen? Samma-
 lunda / i ställe för Wara-å / som här i Sagan p. 23. nämnes /

hafwer samwål Saxo Lib. 8. theremot Werendia, eller Wår-
rendzhårad / som i Småland belågit år.

Til en minning om Bråwalla-slaget / åro också några
gamla stridztyg / eller Wårjor af koppar / vti the Hedn-
ska grafhöggarne på Bråwalla-hed igenfundne / och utaf
Hans Excellence salig Gref Dahlberg til Kongl. Antiqui-
tets Archivum ingifne / ther the ån förwaras / såsom the vti
thes koppar-stick til Svec. antiq. & hod. finnas aftecknade.

Widare kunde wål något bifogas / angående the obe-
kantare ordens förklaring / therest icke redan kunnigt wore / at
med Byrialaborn förstås Carelen p. 12. Med Romugard
p. 20. Nwenland eller Cajana / the stridbare Qwinners land
och By-säte / som wises af Lundio, Prolegom. in LL. W.
goth. p. 100. och not. til Erfdab. c. 5. Man wet och at / med
Nianer förstås the / som med Sig-Udint från As-gard först
inkomne / stiftade å nyo Lagar och Seder här i landet; til
hvilka Asiatiska Gudar the sig trodde komma efter döden /
och blifwa försatte til Gudhem: Hvilkas tilstånd / Kong
Iwar / då honom döden nalkades / war förweten at ut-
forska p. 13. Warandes om Baldur / Harek / Håner
Heimdaller / samt then skadelige Midgardzormen med mera /
at läsa hos Edda på sine behörige rum.

Om Keidgöthaland förmåles vti ett Herwarar Sagans
MS:to c. 13. at thet warit belågit vthmed Windland eller Ben-
den; således: Hrollanger Konge (i Gardariki) gipti Heidreki
Dotter sina (Hergerdur) oc fylgdi henni heiman Windland /
er näst ligger Keidgotalandi; oc ofuråste i gulle oc gersemm.
I thes cap. 16. 17. talas om Grips-å. Hwar til och kommer /
at Kong Griper / i Keidgotaland / hade sit säte wid Swals-
dar-å. Hvilket alt här namnes lijfheth af Gripswallid
Swaldr-å / vnder Windland eller Pomeran / nämnes i
Etur.

Sturleson/ therest Kong Olof Tryggwasson blef om-
 konnen: Om en Reidgötha-Konung Wilhialm/ hwars
 Dotter Signy ägde Kong Hring i Danmark/ förmåles ock
 uti Halsdan Bronusöstr. Sag. c. 1. Thetta Historiske
 fragment p. 8. säger Kong Iwars resa til Reidgotaland
 wara sedd söder-uth; icke sunnan fra/ söder ifrån. Hwil-
 ket äfwen Thorm. Thorf. Ser. Reg. Dan. p. 85. 86. til skild
 brukar/ och Bartholin. Antiq. Danic. L. 2. c. 7. p. 395. Så at
 thet kunde synas wara beläget på andra sidan om hafwet.
 Doch/ som Ly finds Götha namn i flerom landom fast stån-
 dande/ utan i Swea Rike/ at låna orden af Kongab. L. L.
 c. 1. så lærer wäl ofelbart/ så hädan efter som här til/ then
 lärde Verelii, och andre slike Mäns med honom yttrade me-
 ningar blifwa bestående/ och ostrafbare; at Reidgotaland/
 annexa Gothorum (af samma ordsak som wi än sågonu
 Redkyrkan/ och sådant) må fast rättare med Småland/ wa-
 ra et bihang af Götha landet.

Hwad som i öfrigit med thenna Sagans framteende
 är til nöje giordt eller ej; thet warder alt then gunstige Lä-
 sarens milda omdöme/ til min widare upmuntring/ vn-
 derkastat. The gamle Historier/ som med otroliga sägner
 sällsamma åtbörder/ här och ther bemängde äro/ efter
 Skallders art som them först yrkat och sammankatt haf-
 wa; kunna ej altid så lätteligen förkastas. En/ då blef-
 we therjemte mycket annat i tyfthetenes mörker förborgat/
 som/ så man minst tänker/ likwäl til en upplysning uti Histe-
 rien

rien och Tidatalet samt til en vnderrättelse om orternas forna
håfd namn och belågenhet / någon gång lända kunde: Så
vore jämwäl Achillis åsintyr hos Homerum, Æneæ hos
Maronem, at dömas för onyttige vti alt: Emedan thår/
som här / finnes mycket som ännadt är at läsas til skenit
och tidsfördrif. Slagg och draswel bör ju altid ifrån
thet duchtiga ämnet skiljas.

J. F. P.

SOGUBROT

af

Nockorum Forn-
kongum i Dana oc
Svia Velldi.

oc

Fra Bravallar bardagi,
milli Haralldar Kongs
Hillditan, oc Sigurdar Hrings.

*Ord Audar vid Fodur sin,
framberandi ord Helga med
underbyggju.*

-- Se ec at thetta mal
tarf at litt se framborit,
at men bidie min. Kongr
malti, that var sidr fyrre
Kongadætra, at lata koma
thria bidla edur fleiri, enn
taka ei than fyrsta; oc eru
Kongar fleiri velmenter enn
Helgi. Audur sagdi that ski-
pter miklu hvert thu hygg
vel at thessu edur illa; thui
at

Sagobrott

Om

Några forna Konun-
gar uti Sverige och
Danmark;

Samt om

Slaget på Bråvallahed/
emellan Kong Harald Hildi-
tan och Sigurd Ring.

Ödas tal med sinom Fader
Kong Ivar i Sverige / hwilken
med list föredrager Helges be-
gåran hos sin dotter.

-- Seer jag altså på thet sät-
tet at thet erende föga behöfves före-
dragas / at någon mig begärrar. Här
på swarade Konungen; thet har wa-
rit forna Konunga döttrars plägsed
at låta trenne eller flere friare sig in-
ställa; af hwilka the inptet then första
hafwa antagit; nu äro också flere
wälsartade och löslige Konungar til/
ån Helge. Oda swarade: mycket
beror thet uppå / huru du låter dig
21 har

at ec veit at adr mantu radit
hafa, at odru vis mune fara;
en at minum vilia: oc ei lik-
ligt at thu mun mer sva gods
giafordz unna, oc annat man
tu ætla. Kongr stod tha up
oc svarar: rett geter thu
thess, thu i at aldri skalltu fa.
Helga Kong, oc thui sidr
sem thu gyrniz hann meir.
Hitter Kongr nu Helga oc
sagdi hanom, at han hafe
hreift thessu male firi dottr
sinne, oc quez that hugar-
samliga giort hafa, quad ser
thui einkanligar virdaz af-
svor hennar sem thau rædduz
lengr vid; quad ongvann
Kongsfon thann er henni
thætti sier fullkosta; miklu
er ossi hennar meiri. Enn
tho letz hann enn mundi ala
malit firi hans hond, enn at
sua konnu tia ecki. Helgi for
heim, oc spyrr thetta Hrærekr
broder hans, thui hann sat
heima i rikin. Nu eggja vi-
ner Hræreks hann at kvænaz;
hanom fellz that vel i skap.
Enn their ræddu at hann
mundi bidia dottr Ivars
Kongs, er tha var agataztr.
Hann let that ovænt, at han
mundi thann kost fa, er Hel-
gi brodur hans feck ecki, er
miklu var framari i hyorn
stad. Their qvoddut at han
mundi ei fa thann kost ef
hann

hår om tyctia/ anten wål eller illa;
ty jag wet at thet har du redan beslu-
tit at fast annorledes skal thetta erens
det aflöpa/ än aldeles efter min wil-
lia; och emedan nu ingen lifnelse är
för mig til ett så godt wilkor/ lär du
förmodeligen ära mig annat så godt
om icke bättre och fördelachtigare.
Konungen stod så upp och sade: Nått
har du härutinnan; ty Kong Helge
skal tu aldrig få åga/och thet så mycket
mindre som du honom så högt åstun-
dar. När nu Konungen fant Hel-
ge/sade han sig hawwa föreställt thetta
mål in för sin dotter/ hwilket han bety-
gade sig hagsfälligt giordt hawwa / och
at han enfannerligen desto mer rät-
tar sig efter hennes ensinte swar / som
the ju längre hår om talat hade: In-
gen Konungsfon wore god nog/ efter
hennes stålta sinne. Jæc deß mindre
laddes han sig ännu wilia anhölla
hårom på Helges wågnar; men för
denne gången wore intet hopy att
wånta. Helge reste sina färde hem/
och alt thetta försporde hans broder
Grórit hwilken så satt hemina uti
rifet; han blef utaf sina wänner up-
muntrad til at försee sig med giste;
hwilket honom också wål behagade.
The rådde honom att begära förbe-
målte Kong Ivars dotter som då för
tiden war then wåchrigaste och namn-
funnigaste. Men han twiflade/ och
hólt för mycket olift thet at winna/ som
hans broder Helge afflagit blef/ then
ther på alt sått war mycket förmer.
An sade the: han kunde omöjeligen
så

hann bæddi ecki, enn fogdu hanom ongva fviivirdu, tho hanom væri syniat Konunnar. Thaber Hrærekr up malit firi brodr sinom, oc spyrr hann rada um; enn hann qvad mikin haparad ef tækiz; qvez oc ei víta hverr fengi, enn qvad vænt gefa theim er hlyti. Nu bidr Hrærekr at Helgi mune fara oc bidia honom Konunnar. Han letz fara mundi, enn meiri von at ecki mun tia sem fyrr. Helgi byr nu ferd sína til Svithiodar, a fünd Ivars Kongs; oc er hanom thar vel fagnat sem fyrr. Han hafdi thar litla stund verit, adr han bar up malit, oc bidr Konunnar nu firi hönd brodr síns. Kongr svarar thungliga, oc lét thess ovitr- ligen leitit oc thess ongva von; oc thar undraz ec, sagdi Kongr, atthu ferr med thessu male. Ef henni syndiz ecki med thier at ganga, hvi man hon hann tha vilia er miklu er oframari? Helgi let hann i ongvan stad minna verthan en sic; en firi tha fok ei íafn- fræggann, at hann var heima íafnan i ríkinu, oc fari thui fra hanom minne sögr. Bidr Helgi nu Kong bera thetta mal firi Aude. Kongr qvez ofus, enn qvez tho ha-

nom

fä thet han íntet först begära skulle förehållandes honom/ thet ingen síd vörðnat vara/ andoch qvinnan blef we honom nekad. Hrörif rådgiorde här om med sin broder; hwilken sade: förslaget vara mycket godt om thet allenast toge lag/ som han ei någonsin weta kunde/ hwilken skulle hene så åga; såjandes sig statta den mycket säll som then lyckan träffar. Hrörif bad sin broder fara åstid och fria för sig; hwar til han wisse sig reds bogen/ men befruchtade at thet skulle nu åfwen gå som förr. Icke des mindre anstälte Helge sin resa til Kong Iwar i Sverige/ therest han/ nu som tilförende/ wäl undfagnad blef. Han dwalades ther íntet länge/ förr än han sit årende upbar / begärades qvinnan sinom broder til handa. Konungen swarade swärligen: förmenandes honom göra nog oför- sichtig som biuder til det som giefwes honom ringa hopp om at ernä. Eade jánwäl: mig undrar att du far med sådant; ty alldenstund henne mislikade at gifwa sig i dit wäld/ huru skulle hon så behaga then / som mycket sårre är? Helge påstod / honom / vara / uti íntet mål / af mindre wärde än han sielf; Utan wore han ei si- ka rychtbar / allenast af den ordsak / at han alrid satt hemma och förwaltade rikets styrelsen/ och blefwe förbenfull mindre bekant. Bad alltså Helge: det Konungen råcktes frambara thet ta erender in för henne. Men Konun- gen ställte sig obenågen / såjandes /

A 2

sig

nom at skape giöra mun-
du, tho varla mundi
thurfa. Sidan gengr Kongr
til mals vid Aude, oc sagdi
henni tharkomu Helga oc
erinde, at Hrærekr Kongr
broder hans vill bidia thin.
Hon svarar, at that munelitt
under sinom vilia helldr enn
adr, enn tho mune hon Hræ-
reke Konge aldri jata at vilia
sinom oc sialfrædi. Kongr
mælti: oliklig virdaz mier
thin svor, oc ei veit ec hvar
thu ætlar til um gjafordit,
er thu syniar hveriom Konge
er thin bidr, ætla ec thu
ætler off skiott afstyra, ef thu
villt engin hafa vor rad.
Hon svarar: thui man ongvo
skipta enn sem fyrr, at tala
vid mic um malit, thui thu
munt adr fastradit hafa
hvert gjaford ec skal fa, oc
man thui ongvu mali skifta
hvert ec synia Hræreke, edr
jata, edr hveriom manne
odrum; enn illt eit gjaford
mun ec hliota thier undan
hendi. Nu gengr Kongr
burt, oc kirtaz their Hræ-
rekr, hann spyrr eyrinde hans
hve genge? Kongr svarar,
at mikit hefdi honom i
brugdiz that ferr ord af, at
dottir

sig likvål stola giöra honom det til
behag / oachtat det næppeligen wore
af nöden. Gecf sedan Konungen
til tals med Oda / och sade henne Hel-
ges ankomst och erende / på Kong
Hrðrifs sins broders wagnar / at
fria til henne. Hon svarade / at
thet nu intet mer stode henne fritt at
yttra sig hárðsiver án tilförene: lík-
vål wille hon aldri gifwa Hrðrif
sitt samtýcke och bifall / ther hon sielf
finge ráða. Þá svarade Konungen:
illa behagas mig þit dierfwa svar /
och wet jag intet huru högt ut du wilt
med så stora förbetingade áktenstap;
wiltkor / derest du så afflár hwar och
en Konungeffter annan som dig begá-
rar / och tror jag wist du intet lánge
árnar stá under wár lydnö / emedant
du ingalunda wilt taga wára ráð til
göðo. Hon svarar: thet ár nu intet
mer án förr angeláget at frága mitt
betánkande om detta erándet / sá som
skulle det kunna giöra något til saken;
ty redan förut har du fast beslutit hos
dig / huru du wilt fícka hárutins-
nan; och har det sáledes líka myck-
et at betýða om jag nekár eller jakár /
anten Hrðrif eller någon annan;
men det wet jag í mitt sinne / att detta
som du pávefár / blír mig ett be-
klageligit Gíffte. Konungen gecf
nu genast bort ifrán henne til
Kong Helge / hwílfen sporde huru
erándet gått för sig. Ther uppá
svarar Konungen: mycket har det
slagit mig felt hwad jag hár till dag;
giört mig tanka om och sagt warit / at
dottir

dottr min se quinna vítruz;
enn nu kalla ec at hon se
hit mesta fol; mundi hon
thettaei annars kiosa en neita
thier thuilikum Konge, thui
nu virthiz mier svar hennar
miklu greidligra; er that oc
vant hon hafi that hon bei-
dis. Luku their sva mali
thessu at Kongr heiter Hrære-
ke dotter sinne, oc var hon
nu buinn til ferdar med Hel-
ga. Foro thau nu sina leid;
oc er thau kommu or Svía-
vellði, tala thau um thetta
mal sin i mille, hue farit haf-
di, oc hvert Ivar Kongr haf-
di rædit firir hvario thessara.
Koma nu heim i Selund, oc
verder Hrærekr var vid, oc
lætr fara moti theim reid-
skiota oc mikit lid; han lætr
nu bua veizlu i moti theim,
oc at thessarre veizlu far han
Aular. Helgi dvelz heima a
Selund than vetr, oc at su-
mari ferr han i hiernaf, seni
varidi hans var til. Hrærekr
atti son vid konu sinni, oc
heit Haraldr, that mark var
a honom, tennr i ondver-
du hoði voro mikler oc
gullzliter; han var mikill oc
fridr synum, oc er han var
III vetr var han mikill seni
XII vetra gamlir sveinar.

That var eitt sumar at Ivar
Kong kom med her sin au-
stán

dottrén min wore den förståndigaste
quinna; men nu betygar jag at hon
är det största fioll och toka; ty eliest
fölle hon ei på den tanka at gilla det
förslaget/at utvälja brodern fram för
dig/ som är en så förtrefselig Konung/
och nu skattar jag hennes svar mycket
slätt/ emedan jag ther af finner at
hon ästundar honom; och må hon
billigt hafwa det hon self begärar.
Lyftades thesas tal således / at Ko-
nungen låfswade Hrörík sine dotter;
och gjordes hon nu redo at följa med
Helge. Sedan reste the sina färde
utur Sweawäldde / talandes under
warande resa wid hwar annan om
denne handelen/ och besans huru Kong
Iwar härutinnan warit rådande.
När Hrörík blef kunnig om thesas
ankomst til Zeland/ sicker han them
ridstus och mycket folk til mötes / lå-
tandes tilreda gästebud them at und-
sägna; och under warande tid hölt
han bilager med Oda. Then win-
tren dvaldes Helge heima på Zeland
och gjorde sig glad. Emot somaren
for han uti Herrad / såsom hans wa-
na war. Hrörík ätte en son med sin
Hustru / hwilken het Harald; han
war så utmärket: at hans framtän-
der woro ganska store / och til särgen
som gull; Stor war han til wäkten/
och af ett wackert anseender/ och så han
war try år gammal warhan redan
så stor som tått åhra Swenner.

Thet begaf sig en sommar at Kong
Iwar kom östan ifrån Swerige med
sin Krigshär/ och wille färdas til Rid-

stán af Svithiod, oc villdi ferdaz til Reidgotalandz. Han lagdi ollu lidinu vid Selund, enn gerdi bod Hræreki magi sinom at han kæmi til hans. Enn han sagði Aude konu sinne; hon sýrr hvert han ætli at fara a fund hans, oc bida honom til veizlu a land up, oc bidr han vid hafaz tha nott. Enn um qvellidit er Hrærekr for at sofa, hafdi Audur bua latit eina recki, oc thar med oli klædi ny, oc var hon sett a midt golf, hon bad Kong thar i sofa ochuxa hvat han dreimdi, oc seg mier at morhi. Nu legz Kongr i hviluna, enn hon feck sier adra sæng. Um morgininn kemr thar Audr oc spýrr epter draumun hans. Mik dreimdi sagði han at ec thottumz vera staddr nærri skogi nokkrum, oc var thar hia vollr fagr oc flettr; thar sa ec hia ein hiort standa a vellinom; tha rann or skoginom hlebardi ein, oc thotti mier fax hans sem gull, en hiortrín stæck hornum under bogdyrinnu, oc fell that daudt nidr. Thar næst sa ec hvar slaug flugdreki mikill, oc kom thar sem hiortrín var, oc heimter thegar i kler ser oc sleit allan sundr. Tha sa ec

bira-

gotaland. Eð anlánde han med heila sin Krigsmacht wið Seland; giðrandes bod til sin mæg Hrðrik / med begáran; at han wille infinna sig hos honom. Han lát sin Hustru Sða sáðant weta; hwilken spurde om han icke wille biida honom up på landet och til máltid; men tófuva skulle han then natten öfwer med sin refa. När thet war lidit in på grællen och Hrðrik skulle gå at sofva; hade Sða látit midt uppá golfwet sætta ena særskilt säng; som war báddat med all nýa klæder; ther þti hon bad Konungen sofwa / och lagga på minnet hwad han drömde / hwilket han andra morgnæn skulle herne fortælia. Nu lade Konungen sig at hwila; men hon feck sig en annan säng. Om morgnæn kommer Sða til honom och frægar hans dröm; hwar öfwer han giorde sáðan berättelse: mig fœrekom uti drömen; sade han; som wære jag stæder når in til en skog / hwar hos war belágen en fager slætt-wall / ther en hiort uppá græset geck uti beet: utur skogen framrænde en Leopard hwars mahn war skínande som gull; och hiorten stæck honom igenom med hornen fram under bogarna / så at han föll död neder: ther næst såg jag en storan skogdrata; flygande in uppá hiorten / then han fast spænde med sina klør och all sønder slet. Sedan såg jag en Børninna; hwilken thes Unge fölgde

birndyr, oc fylgdi --- oc villdi drekinna taka hann, enn byrnin vardi, oc vaknadi ec tha. Audur mælti: thetta er mikill draumer, oc varaz tu Ivar Kong fadur minn, at han vieli thuc ei, er thu finnr han, thui at thar hefer thu set Konga fylgia, oc mun thier eiaz vid orostor, oc vari betr at ei ælter thu hiortin, er thier syndiz, enn til thes thatti mier thu tho likligaztr. Than sama dag for han med marga menn a fund Ivars Kongs. Han geck a Kongs skipit oc fir lyptingina, oc heilsade Ivari Konge. Enn han svaradi ongu, oc let sem han sæi hann ecki. Tha sagdi Hrærekr, at han hefer bua latit veizlu a moti Ivari Konge, oc villdi hanom til sin bioda. Kongr svarar, oc qvez illa gipt hafa dottr sina, oc qvad ei vera undr thot hon hefdi illa vid han breit. Hrærekr svarar oc qvez vel vid una, qvez oc atla dottr hans ynde ei illa vid sitt gjaforð. Tha svarar Kongr reidugliga, oc sagdi, at han vissi ogerla hverfu thau bioggu vid han, Helgi oc Audur, qvad thiat i hvers manz munne at Haraldr veri son Helga

Kongs,

de / honom wille drakan förfölja och fastaga / men biörnen försvarade honom / och i thet samma waknade jag / sade Konungen. Då sade Sda: thetta är en märkvärdig dröm / och achta dig för Kong Ivar min fader at han icke swiker dig / när du finner honom / emedan dig har synt; högdjur eller Konungars hamnar / och föres står dig til äfventyrs något swårt frig / och wore bättre att tu intet jagar then biorten som dig syntes; doch likwål förekommer mig at du är der til ämnad / och beteknad. Then samma dagen begaf han sig i föllie af många män til Kong Ivar / geck in på hans steg och steg fram för kajutan / hälsandes Kong Ivar. Men Konungen gaf intet svar / utan laddes som han ei hörde eller såg. Drörik / som då sökte med all dienst at blidka Swärfadren / sade sitt erände: at han hade låtit tilreda ett gästebud / hwat til han kommen wore at biuda honom. Konungen svarar så: sig uti en elak stund hafwa sin dotter bortgift / sejandes / thet intet wara under / om hon alldrig bleswe honom trogen. Drörik svarar at han wäl med henne kommer öfwerens / och wille förmoda at Konungen och så skulle intet ängra thet han giordt medelst sin tillsäijelse och lofwen. Då svarade Konungen wredeligen / säjandes: han kunde omöjeligen weta hwad spratt Zelge och Sda giordt honom med sitt umgänge / men det wore i hvars mans munne at Haraldr är säs

tert.

Kongs, oc hans mynd væri a theim sveine; letz til thes komin at lata hanom vita svik thessi, oc qvad hanom synaz mundu at ei ættu their hana bader, oc helldr vil ec at thu gefer hana brodr thinom, en thannig fari lengr at thu thorer ei at hefna. Hrærekr letz that ei heirt hafa, enn yfer hver vetna framm, vill han ei lata konu sina, oc bad Ivar Kong rad til legia. Enn han qvez, ei odru vise rad til leggja, enn han dræpi Helga, let alldri mundi fyrr verda vel med theim, edr hitt ella at han letti konuna firi Helga, en qvad ohæft sva buit. Hrærekr qvez alldri mundi konuna lata, helldr hefna. Ridr han tha brott med sina menn, en Ivar for sudr till Reidgotalandz.

Um haustit er Helgi kom heim var Hrærekr okatr sva mioc, at engi feck ord af honom; enn Audr læt bua til vezlu rikugliga i mot Helga, oc at thessare vezlu voro margskonar leikar. Helga thotti mikit mein er brodr hans var sva okatr, oc bad han fara i leik med ser. Enn han qvez ei mundi leika at

sinne.

fert Kong Helges son / then bes málte pilt wore ganssa lifer. Thetta bedrægeri / honom at uptåcka wore han ankommen / och sem honom misshagade at the både skulle åga henne / wille han heldre att Hrørik astode henne aldeles til sin broder / ån af flemmodighet låta detta långre blifwa ohåmnat. Hrørik utlåt sig sådant intet hårdt hafwa; men ehvad som wore åfårde / wille han ingatunda slåppa sin hustru: bes diandes Kong Ivar meddela sig något råd wid så beskaffad sak; hwilken svarade: intet annat wara til råde / ån at han / anten skulle dråpa Kong Helge / ty för blefwe thet aldrig någon förtrolig kärlek theim emellan / eller också skulle han åslåta qwinnan til Helge / hwilket oanständigt wore / och annan utväg gøfives icke. Hrørik sade sig alldrig wilja mista sin hustru / utan fast håldre skola hemnas denna skymf. Sedan the tagit åfsted / rider han bort med sine män hem igen / och Kong Ivar fårdas söder uth til Ridgotaland.

Om hösten / när Helge hemkom / war Hrørik måchta olustig / så at ingen feck ett ord af honom; men Sda låt tilreda en prächtig måltid emot Helge / då åfiven åtstilliga lekar åstältes. Helge misshagade stortligen at hans broder war så plustig / bediandes honom inställa sig uti leken; men han sade sig intet wilja leka för denna gången. Helge bad honom åntå wara lustig / och låtom of / sade han /

taga

sinne. Helgi bad hann vera katann oc tokum hesta ockar oc ridum i turniment sem vid erum vaner. Hrærekr spratt up thegiandi, geck til manna sinna, oc tok vapn sin, hialm oc brynio, sverð oc spiot, oc ridr ut, enn aller adrer ridu ut med burtsteingr. Helgi brodr Kongs kemur i mot hanom med burtstong; Hrærekr leggr under hond hanom med spioti oc i gegnum hann, oc fell Helgi daudr af hestinom. Nu rida til their er hia voro, oc spyrr hvi han hafdi gert that hit illa verk? Han læt ærnar faker til, qvez han sport hafa, at Helgi hafi glapt konu hans. Aller duldu thess, oc qvadu mikla lyge. Enn er Audur spurdi thetta, letz hon vita at thetta var rad fodr sins, oc tho ei allt fram komit that er han hyggi; oc qvad that mundu synaz bratt. Hon toc son sinn Haralld, oc reid a burt, vid marga men, enn Hrærekr for at veizlu sem vandi hans var til.

Litlu sidarr kom at sunnan Ivar Kongr; oc er Hrærekr spyrr that, reid han a fund hans. Ivar Kongr spyrr at Helge Kongr var felldr, oc sagdi han thetta vera nidingsverk mikit, oc bidr vapnaz lid

taga wåra hāstar och rida i Törners spel/ som wj eliest årom wane. Grōrif sprang så up/ stilla tigande/ geck till sina män/ tog sin wayn/ hielm/ brynio/ sverd och spiut/ och rider ut på plāken: Redo också alle the andre uth tillika/ hafwandes sina Riddares stānger. Med en sådan/ kom Helge rånnandes oberwāpnad emot sin broder Grōrif/ hwilken/ med sitt hwassa spiut rānde honom under armē twert igenom arlen/ så at han föll döder ned af hāsten. The/ som når stad de woro/ redo till/ bestörte/ och fråga de hwarföre han giordt thenna onda gärning? han säger sig stor ordsal ther til hafft hafwa; i ty han försport huru Helge har tubbat hans Hustru. Alla nekade ther emot/ och sade thet wara en stor ofanning; beklagandes hans galenskap så wål som broders olycka. När Oda seck hār om weta/ tykte hon förstå/ at thetta war hennes Faders råd och ingiswelse/ men ther med skulle thet ej lyktas; ty åntā wore intet alt uträttat efter hans upfāt/ hwilket snart skulle komma uti dagliuſet. Hon tog sin son Harald/ och red bort/ med stort sällskap; men Grōrif reste fring och hölt roligt lag som hans plāgsed war.

Kort thereafter/ ankom Konung Iwar ther söder. Hwillet når Grōrif seck wetared han honom til mötes. Då blef Iwar kunnig om förbemelte Helges fall/ på hwilken han sade en grof misgärning wara begāngen; befaller fördenſful sit manskap genast wāp

lid sitt skiött, oc hefna vinar
sins. Han spyrr at Hrærekr
ætla a fund hans, thui byr
hann lid sitt til landgengu,
oc bidr that fara up i skog
thann, er a var leid thessarri,
er von var at Hrærekr mundi
ofann rida til siofar. Enn
sialfr giec Ivar Kongr a land
at eins med thui lithi er epter
var a skipunumm, oc let setia
up merki sitt, oc giec i moti
Hræreki. Enn er their, er i
skoginom voro, heyrdu ludr
Ivars Kongs, runnu their or
skoginum epter theim Hræ-
reki oc hans lithe; oc er their
funduz Kongarner borduz
their, oc fell thar Hrærekr
med allo lithi sino. Sithan
beiddiz Ivar Kongr, at that
riki veri hanom gefit til for-
rada. Gengu tha under ha-
nom aller their er næster vo-
ro. Litlu sidar, kom at
ofan Audur hin diupaudga,
dottr hans, med her allann
thann sem hon feck; enn med
thui at Ivar Kongr hafdi ecki
her sva mikinn at han mætti
beriaz vid landzherinn at sin-
ni, tha for hā burt til Svithio-
dar. Than sama vetr safna-
de Audur til ollu gulli oc dyr-
gripum, er hon matti fa, i thui
riki, oc att hafdi Hrærekr
Kongr, oc sendi til Eigotalanz;
enn er vorar, byr hon ferd
sina

wāpnas och hāmnas sin gode wān.
Och som han förmerkte at Hrørik år-
nar sig emot honom / uppställer han sit
folk på landet / gifwandes them i be-
fallning / at draga sig in uti skogen /
hwiilken han förmodar at Hrørik
skulle toga förbi / om han årnade sig
utføre til siöstranden. Sielf geck R.
Iwar uppå landet / anförandes alles
näst thet manskap som woro efterlem-
nade på skepen / låtandes upfatta sitt
Baner och geck Hrørik emot. När
nu the / som i skogen förborgade woro /
hörde liudet af Konungens Basun /
rusa the fram utur skogen / och hugga
Hrøriks folk uti skänken. Så be-
gynnes sieltwa slaget Konungarne
emillan; hwiilket så aflopf / at Konung
Hrørik med alt sitt folk omkom.
Sedan begårade Kong Iwar at ho-
nom skulle uppgifwas hela Riket at rå-
da öfwer / och gosiwo sig under hans
lydno / alle the som ther i neigden
boendes woro. Gcke långt ther ef-
ter / kom Oda den diuprike ned
ifrån land; orterne / med allan then
hår / som hon sammandragit hade;
Och emedan R. Iwar / besant sig in-
tet så manstark / at han kunde inlåta
sig i något slag / med all then ganfska
land; håren / ty reste han / wid så be-
skaffat tilstånd / af til Sweriget igen.
Then samma winteren / samlade
Oda alt gull och dyrbara hāfswor /
som uti riket besintelige woro / och R.
Hrørik tilförende ått hade / them hon
förfsende til Högotaland; och när wā-
ren inföll / gjorde hon sig färdig och re-
ste

sina or landi, oc hefer med
sier Haraldr son sinn, oc allt
that se er hon matti med sier
koma. Mart stormenni for
med henni; hon hellt fyrst
til Eigotalanz oc sidan austr
i Gardariki. Thar red firi
Kongr sa er Radbiarter het,
han toc vel vid Aude oc lithe
hennar, oc baud med sier at
vera med ollu lithi sino, oc
hafa gott yferlæti i sino landi,
oc that thadi hon. Ivar Kongr
legger nu under sic riki that
allt er att hofdu their brædr.
En Radbiart bidr Audar, oc
med thui hon var landflotta af
Selunde med son sinn, tycke
hon thurfa nockut traust, that
er syne hennar veri til hialpar
er han yxe up. Oc med thui
Radbiart var ríkr Kongr,
giptiz hon hanom med rade
Haraldar, enn at var ecki
spodr Ivar Kongr firi hennar.

Enn er Ivar Kongr spyrr
thessi tidinde at Audur var
gipt, thycker hanom Rad-
biart Kongr fyra diarfr, er
han feck hennar, an hans lei-
fis. Thui safnar han lithi, oc
her miklom um oll sin riki,
Svithiod oc Danmork, var
that sva mikít fiolmenni at
ei matti telia hve morg skip
han hafdi, oc stefner ollum
her thessum i austurriki a
hendr Radbiarte Konge, oc
qvez

ste af landet / hafvandes med sig sin
Son Harald oc all den egendom
hon kunde föra. Henne fölgde oc
så mång förnämlig man; och stälte
hon sin kosa först til S-góthaland / och
ther ifrån öster til Gardariket / hvar
öfver en Konung råbände var be-
nämnd Radbiart; then ther wäl an-
tog henne och des sällskap / tilbjudan-
des them at wara ther wistandes och
förblifwa qwar / då allt skulle henne
stå til tjenst som hon wille hålla til go-
do; och thetta wilkor tog hon wid.
Kong Iwar lade då under sig allt thet
riket som warit förberörde bröder til-
hörigt. Kong Radbiart begärade
Sda til ähta; och war tilfället
henne önskeligt: ty / aldenstund hon
med sin son war landflychtig / och
måst lemna Seland / tycktes hon sig
behöfwa någon tröst och försvar / som
kunde lända hennes son til ena hielp
då han wure up. Nu / aldenstund
Radbiart war en ríkr Konung / gif-
te hon sig honom / endast med sin sons
råde; men Kong Iwar blef intet ther
om frågad på hennes wegnar.

Når nu Kong Iwar sporde thessa
tidender / at Sda war gift / tyckes
honom Radbiart wara mycket för-
måten som ingått med henne gifter-
mål / utan hans lofwen och tillsäjsse.
Ty samkar han ihopa en krigshår
utaf alla sina Länder / både i Sverige
och Danmark; och war han så
folkrík at ingen kunde räkna hans
många skep. Med thenne samman-
stående hären achtade han draga

qvez eida skylldu oc brenna allt hans riki. Var Ivar Kongr tha gaml mioc. Ocer han kom lithinu austr i Kyrialabotna, ætladi han thadann up at ganga, med her sinom. Thui at thar tok til riki Radbiartar Kongs. That var eina nott er Kongr svaf i lyptingu a dreka sinom, at honom thotti dreki mikill fluga austann af hafino, och thotti litr hans sem gull eitt, oc syndra af hanom up a himininn, sem syndr flygi af afli, oc lysti um oll hin næstulond af hanom; oc thar epter thotti hanom aller fuglar, som voro a ollum nordur londum. Tha sa han i annan stad, at updro sky i land nordri, thui fylgdi ofurmikit regn oc hvass vidri, oc elldingar oceysa. Hin mikli dreki flo af sænum a landit, tha kom i moti hanom regnit, oc illvidrit, oc sva mikit myrkr, at thui næst sa han ei drekann ne fuglana, enn heyrði tho gny mikinn, oc geck allt sudr oc vestr um landit, oc sva vida sem hans riki var; oc tha thottiz han sia thar sem skipinn voro, at oll voro rrdinn at hvolum einom, oc unnu a haf ut. Oc sidan kvanar han, oc lætr kalla til sin Hordr fostra sinn, oc sagdi

ha-

oster uth at öfverrumpla Kong Radbiart / hvilkens rife han alt föröda och bränna skulle. Kong Ivar var då mycket gammal. Då han nu med sitt folk anlände öster uti Kyrialabotn / therest Kong Radbiarts rife tog wid / ärnade han landstiga. Thet hände en natt / när Konungen sof uti kajutan / på sit Höfdinges stöp Drakn / då tyctes honom en mächtig stor draka flyga öster up af hafvet; hwars färga var som gull / och gni-strade af honom alt up åt Himmelen / såsom utur en snidie-ugn / så at från honom lyste kring om alla the nästa länderna: och ther efter tyctes honom följa alla the foglar som uti Nordlanden wistas. Efter såg han / uppå ett annat ställe / upstiga norr i landet / en molnsky / som förde med sig förfärlig mycket regn / gallwäder / slungeld och isglop. När nu then store drakan stög up utaf siön på landet / då öfverilade honom regnet och illwädret / och så mycket mörker / at han sedermer intet syntes / ei heller foglarna / doch hörde han ännu thet myfna gny som geck allt sudwest öfwer landet / och så wida hans riken sig sträkte; och då tyckte han sig see then ort hwarest hans stöp lågo / hwilke alle woro blefne til hwalffiskar och summo ut på hafwet. Sedan waks när han / och låter kalla til sig Horder / sin Fostersader / then han bad uthyda

hanom drauminn, oc bad hanom rada. Hordur qvez vera sva gamladr, at han letz ei kunna at rada drauma, han stod i biargi, firi ofan bryggio spordinn, enn Kongr la i lyftingu oc spretter langskorum, er their rædduz vid. Konginom var ofkapligt, oc mælti: gack a skip Hordur, oc rad drauminn. Ei man ec utganga, svarar hann, oc tharf ec ei at rada draum thinn, thui sialfr muntu vita hvert han merker; oc meiri von, at skamt muni lida hedan, adur skiptaz mun riki i Danmork oc Svithiod, oc er nu kominn a thic helgarde, er thu hyggz oll riki munn under thic leggja, enn thu veitz ei at hitt muni frammkoma, at thu munn deyia, oc ongver thiner fa rikit. Kongr mælti: gack hingat oc seg illspar thinar. Hordur mælti: her munn ec standa, oc hedan segia. Kongr mælti: hvor er Halfdan Snialli med Asum? Hinn svarar: han var Balldur med Asum, er oll Regin gretu, oc thier oligr. Vel sagdi thu, qvad Kongr, gack hingat oc seg tidinde. Hordur svarar, her mun ec standa, oc hedan segia. Kongr svarar hvor var Harekr med Asum? Han var Hæner er Hræddaztr.

var

uthtyda drömen. Han sade sig vara så gamal til åren at han ei mera var dugelig at uthtyda drömar. Han stod på en bergsflinta / fram för åndan af Skepsbryggan / men Konungen låg uti kajutan och löfte tåckelfet undan för tåltet / medan som the talades vid. Konungen var ångzlig / och befalte han Horder stiga in på skepet och ther uthtyda hans dröm. Dit går jag intet / svarade Horder; givres och intet behof at uthreda din dröm / ty sielfwer lærer du weta hwad han betyder; och är förmodeligen intet långt thertil / at Swea och Danstafiken skola stiftas och åtskilde blifwa. Nu åst du thes närmare komen uti dödsens kåstar / som billar dig in / at kunna underkufwa all riken / och wet ei besinna / at thet enda skal hafwa sin framgång / att du snart måste dö / och ingen af dine anhängige riket bekomma. Då sade Konungen: gack hit / och säg dina onda spådomar. Nei / sade Horder / här will jag stå / och them förkunna. Konungen framstälte thessa frågor: Hurudan är Halfdan Snelle / eller then wåltalige / hos Asianerne? Horder svarar: han är som Balldur / ibland Asianerne / then alla Gudarna begreto / warandes tig werfeligen olifler. Wål talar du sade Konungen: gack fördenstull hit / och gör din berättelse. Horder svarar: här skall jag stå och göra dig besked. Konungen sade än widare: Hwem är så Harek bland Asianerne? Horder

swa,

var við Afa, enn thier tho illur. Kongr spyrr, hvor var Helgi hinn Hvassi med Afum? Hinn svarar: han var Heimdallur er heimskaztur var med Afum, en thier tho illur. Kongr mælti: hvor em ec med Afum? Thu munt vera ovinur, sa er vestr er til; oc heiter Midgardz ormur. Kongr svarar reidr mioc: ef thu seger mier feigd mina, tha segi ec thier at thu munt ei lengr lifa, thui at ec kenni thic, thar er thu stendr Thrudna-thussinn, far thu nunær med Midgardz orminom oc reinum med ockar. Tha var Kongr sva reidr at han liöp or lyptingunne, ut um skarernar. Enn Hordur steiptiz af biarginu, oc a sa ut, oc sau menn their sem voro a Kongs skipinu thetta sidaz til Kongs oc Hordar, enn hvergi kom up sidan. Epter thessa atburdi er blasit lithino til landgengu, oc eiga thing. Spyriaz tidinde thessi um allan herinn at Kongr er daudr, oc radz leitad, hve med thenna mikla her skyldi fara. Syndiz theim, at their Ivar Kongr var daudr, enn atti en-

gar

swarar: han ar sadan som Zaner / hvilkken for Asianerne var then radsdaste; och ar han dig likval mycket widrig. Konungen sporde honom til: hurudan ar Zelge then hwasse bland Asianerne? Horder svarar: han war som Heimdaller / hvilkken war then darachtigaste af alla Asianerne / och ar emot dig likval ond och wranger. Konungen sade: huru ar da jag ansedder bland Asianerne? Du / sade han / mände wara en af theras owanner / then warsta som til ar / och heter du Midgardz ormen. Da svarar Konungen / af ganska wredet mod: dar sa ar at du forlunnar mig min dödd / ta sager jag dig thet tilbakas / at du ock intet langre lefwa skall: ty jag seer och kenne dig wal thet du star / en wanskaplig jatte; stig neder / och kom närmare i färd med Midgardzormen / och lat of försöla hwarannan. Konungen / war sa förifrad / at han sprang utur kajutan / öfwer bord. Horder störter sig afwen utföre berget i stön; och the som uppå steket woro sägo sedermer icke til Horder och Konungen / ty ingen thet kom sedan up igen? Efter thenna händelsen / gafs med bläsande tekn / at folket skulle stiga på landet och hålla Ting. Da blef kring hela Krigshäven bekant at Konungen war döder / och rådgöra the hwad man begynna skulle med thenna mykna Hären. Funno the för godt / at / all denstund Konungen war döder / för hvilkken the sig waga borde / och the ha-

de

gar faker vid Radbiart Kong,
at hvern madur fære heim
sem skiotaz, at godum byr.
Var that radz tekitt at rofit
var leidangrit, oc sigldi hvern
til sins landz.

Oc er thetta spyrr Radbiar-
tur Kongr, setti han Haralld
stiupson sinn yfir skip sin oc
her. For tha Haralld med
her sin a Selund, oc var han
thar til Kongs tekin. Thui
næst hellt han at Skaney til
thes rikis er att hofdu modra-
frandr hans. Var thar the-
kit vid hanom vel, oc esldur
thadann mioc at lithe. Tha
for Haralld up at Svithiod
oc lagdi under sic allt Svia-
veldi oc Jotland, er att hafdi
Ivar modrafodur hans, oc
hof tha up marga fylkiskon-
ga, er adur voro rekner af ri-
kinom, oc flyd hofdu firi
Ivari Konge. Haraldr Kongr
hafdi starfiamt riki um ond-
verda daga sina; firi tha sok,
at han var ungr, thotti mon-
num sem dælla mundi at lei-
ta epter fodra leifdum, er
adur voro rekner af riki firi
Ivari Konge, oc Ingialdi
Konge. Haraldr var tha xv
vetra er han var til rikis te-
kinn. Oc med thui at men
vissu at han mundi eiga mioc
herskatt at veria riki sitt, er
han var ungr at alldri: tha var
that

de thesutan ingent sað med Kong
Radbiart / så stode nu hwar man
fritt fara hem til sin ort / med thet for-
sta som de finge god bôrd. Allt thetta
hólt man rådeligit och blef frigstoget
upháfwit / då hwar seglade hem til
sitt land.

Når Kong Radbiart thetta spor-
de / satte han sin stiuffson Harald of-
wer sin hår och örlig skép / hwarmed
Harald færdades til Seland / och blef
ther til Konung antagen. Ther næst
hólt han sin led til Skåne / hwilket
rife hans moders fränder tilförene
ått hade. Han blef ther wål an-
tagen och förstärket med folk.
Therifrån for han up åt Sverige /
och lade under sig allt Swea-wåludet
och Gättelandet / hwaröfwer hans
moderfader Iwar rådande warit.
Han uphof många fylkes-Konungar /
som warit fördrefne och måst flychtat
för Kong Iwar. I begynnelsen af
sina regemens dagar / hade Kong
Harald mycken möda och stort be-
swär; ty af den ordsak / at han war
unger / wistte sig tilfålle för många at
stråfwa efter sit fädernes gods / hwar-
ifrån the af Kong Iwar förjagade
warit / så wål som af Kong Ingiald.
I Kong Harald war då allenast fem-
ton år när han antog rikets styrelsen.
Och emedan man befruchtade at
hans rife altid skulle ligga i fara för
frigshårjande / och han mycket skulle
hafwa at göra / til at wårja thet sam-
ma för uproriske / som torde resa sig
emot honom / aldenstund han war
ung

that radgert at aflat var at
seidslu mikill, oc seidt at Ha-
rallde Konge; oc felldr blot-
sporn til, at han skyldi ecki
byta jarn. So var oc sidā, at han
hafdi alldri hlif i orrosto, oc
fetti tho eigi vopn a hanom.
Han gerthiz oc bratt herma-
dur mikill, oc atti sva mar-
gar orrostor, at einginn var
sa i att hans, at thuilikann
herfkap hafdi att med riki si-
no sem han, oc thui var han
kalladr Haralld Hilditonn.
Han eignadz med orrosto oc
hernadi, oll thau riki sem att
hafdi Ivar Kongr, oc thui
meira, at einginn Kongr var
sa i Danmork oc Svithiod at
ei gyldi hanom skatt, oc
gerduz aller hans menn. Han
lagdi under sic luta thann
Einnglanz er atti Halfdan
Snialli oc sidan Ivar Kongr;
han setti Konga oc Jarla, oc let
sier skatt giallda. Herraud
Kong son Hervardar Ylfings
setti han yfer eistra Gautland,
er at hafdi fodur hans oc
Granmar Kongr.

I thann tima er Haralldr
Kongr Hilditonn settiz at riki-
nom Svithiod oc Danmork,
var sa Kongr i Reidgotalandi,
er Hildibrandr het, ríkr
Kongr oc hermadur mikill;
oc er han toc at elldaz,
settiz

ung til áhren; altsā fatta the thet råd/
at the anstalte ett stort trálleri/ til
Kong Haralds tjenst och fördel; och
föll tā den lätten honom til uti blod/
offret / at ā honom intet jārñ bíta
skulle. Hwarföre han sedermes/ als-
drig uti fältslag brukade någon sköld/
eller Harnest/ och kunde sifwål inga
wapen giöra honom skada. Han blef
snarligen bekant för en stridbar
man/ emedan han hölt så många
fältslag/ at uti hans slācht ingen thes-
utan warit/ som sådana märkelige
krig fördt/ til landes försvar; han
blef fördensfull kallader Harald Sil-
detand. Med krig och örlig under-
lade han sig alla the lānder som Kong
Ivar ätt hade/ och som mer år/ at
ingen Konung i Sverige och Dan-
mark war/ som icke måste gifwa hos-
nom skatt/ och all folken blefwo hans
undersātare. Han lade jām wål un-
der sig then delen af Engeland/ som
Halfdan Snelle/ och efter honom
Kong Ivar ägt hade; hwar öfwer
han satte Konungar och Jarlar/ the
ther måste giällda honom skatt. En
benāmd Heröder/ Herwardr Yl-
fings son/ satte han til Konung
öfwer Öster- Götthland / hwilket
land hans Fader/ samt Kong Gran-
mar tilförene ägt hade.

På then tiden/ som Kong Harald
Sildetand satte sig at styra Swea
och Danska riket/ war uti Nidgö-
thaland en Konung benāmd Sil-
debrand; han war en ríkr Konung/
och mycket stridbar; hwilken tā uppå
sin

settið han at londum. Han
atti II. born: son hans het Hill-
der en Hilldur dotter; hon
var allra meya friduz oc
fkapstör mioc; Oc er Kongr
var mioc gammal, tok han
banafott. Enn er settinn toc
at hanom at lyða, heimti han
son sinn til sín, oc redi ha-
nom morg heilræði, oc sag-
ði sva: at that væri hit fyr-
sta, at han gipti systir sína
langt i bort. Hit annat, at
han midladi henni ongvan-
lut af jörðum i lande síno.
Hit thridi, at han fengi henni
ongva thionustu menn, sva
at hon mætti með valldi hall-
da sic, oc menn sína; mun
nu skilia vora samvist, sagði
han, hallt oc somu vine er
ec haft hefi, er thu ert madr
ungr, oc tharft forsia at ski-
pa ríki thino. Síðan anda-
ðiz Kongr, en landzmen se-
tia thing at landz logum, oc
a thingino setia their Hillder
Kongs son i hafæti, oc gefa
hanom Kongs nafn. Síðan
sveria their hanom trunadar-
eida oc hlidne, enn han
theim landzlog; oc epter that
gerir han theim veizlu miela
erfi, epter fadur síñ, oc fagna-
dar of vinom sínum oc rí-
kom monnom, er fyrr hof-
do hafz með hinom gamla
Konge. Oc er skipat var rí-
kit

sín álderdom sette sig i róligheit/ at see
sína lándur til godo. Þenne ágde
tvenne barn: sonen het Zilder/ och
dottren Zildur/ hon var then aldra-
dáseligaste mó/ och hade stor tanka
om sig. Och når Konungen var til
en hög álder kommen/ blef han dóðe-
lig siuk; och når siukan tog öfverhan-
den/ kallade han sonen til sig och gaf
honom máng hálfsom ráð. Þhet
första var at han stulle gífta sin systir
lángt bort: Þör det andra stulle han
intet meðdehla henne af jordene/ uti
sitt land; Och til det tredie/ stulle
han intet fá henne fá mánga tieneste-
mán at hon kunde wáldsamligen för-
hálla sig emot honom. Och som wi
nu máste stílla wárt umgáenge/ sade
bemálte Konung/ fá hált du wánskap/
med the samma hivilka jag haft til
wánnar/ hált emedan du ást en un-
ger man/ och tarfar försichtiga ráð/
at bymedelst foga en god anstalt uti
dit ríke. Sedan affomnade Konun-
gen/ tá undersátarena/ sette Þing
efter landes lag och sedwáño/ och wíð
warande sammankomst/ sette the
Zilder uti högátu/ och gíftwa honom
Konungsnamn/ sedan sverja the
honom trohet Ed och lydna/ och han
viðfáster sig theremot at bibehálla
them wíð thesas landzlag. Theres-
ter gjorde han för theim ett stort graf-
öhl efter Fadren/ wál fagnandes sína
wánnar/ och the máchtige män/ som
tilförene hade förhállit sig hans sa-
der/ then gamle Konungenom/ til-
bundne. Efter thenna giorda anstalt
i rí-

kit med thessum hætti, genger Hildur Kongs dottur firi brodur sinn, litur hanom oc qvedur blidum ordum etc. (Hier vantar mikit vid.)

A einu haufti kom Hringr a fund Haralldr Kongs, frænda sins, oc feck thar agætar vidtokur, oc var thar um hrid i godu yferlæti; oc med thui Haralldr toc tha mioc at eldaz, hitte han Hring Kong frænda sinn oc setti han yfer her sinn, at hegna lond sin. Dvaldiz Hringr med Haraldr langar stunder. Oc er elli toc mioc at siga a hendr Konge, setti han Hring Kong yfer at Upsolum, oc gaf hanom til forrada Svithiod alla oc Gautland vestra, enn han sialfr hafdi yferfokn um alla Danmork, oc eistra Gautland. Hringr Kongr feck tha Alf-hildar, dottur Alfs Kongs, er lond atti millom elfva tveggia, Gautelfar oc Raumelfar; thau voro oc tha kallader Alfheimar, oc nu Marklond mikill. Hringr atti ein son vid konu sinne, sa hiet Ragnar. Haralldr Kongr atti sunir II. var annar Hrærekr Slaungvobauge, enn annarr Thrandr gamli.

i rifet/ tråder Konungs dottren Hildur fram för sin broder/ gaf en blid uppsyn / och talar honom til med ljufliga ord. (Här felas nu mycket uti selswa Teyten.)

Thet hande en höst at Hringr kom at besöka sin frända Kong Harald / hos hwilken han blef härigen usfågnat och ther uppehölt han sig en tid / i godt förtroende. Och emedan Harald begynte så mycket at föråltras; satte han sin frända Hringr öfwer frigs machten / hwarmed han hågna och förswara skulle hans ländder. Hringr dwalades ther länge hos Kong Harald. Men när som ålderdomen alt mer beswärade Konungen / satte han Hring til Konung öfwer Upsala / gifwandes honom alt Sveriget med Wester-Göthland at råda öfwer / men sielf hade han uppfikt öfwer Danmark och Öster-Göthaland. Hringr feck Alf-hild / Kong Alfs dotter / under hwilken hörde the ländder / som emellan både Göt-Etswen och Rom-Etswen belågne woro / och så förtiden kallades Alfhem / men nu stora Markland. Hringr ågde en son med sine hustru / och het han Ragnar. Kong Harald ågde tvenne söner; en wid namn Rörif Slöngwoböge / then andra war Tronder then gamle.

Bravallar bardagi, mil-
li Haralldar Kongs Hill-
ditann, oc Sigurdar
Hrings.

Om Bråvalla Slag/
emellan Konungarne Harald
Hilddetand / och Sigurd
Hring.

Tha er Haralldr Kongr
Hildditonn var ordinn
gamall, at han hafdi CL. ve-
tra; la han i reckio oc matti
ei ganga. Tha var that vida
um riki hans er agengu vi-
kingar med hernat, oc thot-
ti vinom hans illa fara rikinn
er thau toco at eidaz, thot-
ti oc morgum monnum han
full gamall. Thes er getit,
at nockorer riker menn to-
ku that rad, er Kongr var i
kerlaug, at their logdu ofann
yfer vidum, oc baru a griot
oc villdu kæfa hann i lau-
ginne. Oc er Kongr vísse at
their villdu tapa hanom, bad
han tha lata sic brott or lau-
ginne, veit ec at yderz
thyycker ec ofgamall, sagdi
han, er that oc satt, enn vel
matti ec verda skapdaudr,
enn ei vil ec thennann dau-
da at deyia i lauginne, vill ec
hellldr Kongligar deyia. Tha
komu til viner Kongs oc
toco han brott. Litlu sidar
gerdi Kongr menn til Svi-
thiodar, a fund Hrings
Kongs, frænda síns, med
theim

Når Kong Harald Hilddetand
hade lefwat så länge / at han
war ett hundrade och femtijo år gam-
mal; war han ock af ålderen så wan-
för at han stadigt låg i sängen / och för-
måtte intet gå. Då blef hans rike å
alla sidor af sioröswares härjande an-
tästat: hwilket geck hans wänner
swåra til sinnes / at ett så mächtig
rike skulle så bli til rofs och förödæ.
Mången misnögder tyckte ock at Ko-
nungen hade lefwat sin bästa tid / och
wore nu gammal nog. Thet förmå-
les at någre myndige män ingingo
thet råd / at taga honom af daga;
sölandes släglighet når Konungen
war uti karbad: så at the / ofwan
honom lade trä- / och buro stenar ther
uppå / wiliandes förqråsa honom
uti badet / medelst röt och hetan. Men
når Konungen märkte at the således
ärnade förqöra honom / bad han the
wille taga honom utur badet / sågan-
des: jag wet noggsamt at för Eder
tyckes jag wara lastigammal; thet
är ock sant: doch lifwål må jag så en
önskeligare död än thenna / och intet
uti badstugun omkomma; utan fast
helsdre bör mig döö såsom en Konung
anstår. Då stego Konungens wän-
ner til och togo honom bort. En tid
threfter gjorde Konungen bud til sin
frända / Konung Hring i Sverige /
med

heim ordsendingum, at han
 skylldi safna her, um allt that
 ríki sem han vǫrdveitti, oc
 beriaz vid hann; oc let segia
 Hringe allan atburd er til
 hafdi komit, er Donum
 thotti han ofgamall. Epter
 thetta safnar Hringr Kongr
 lithi um allt Sviavelldi oc
 vestra Gautland. Han hafdi
 oc mikít lith af Norregi. Oc
 sva er sagt, tha er Sviar oc
 Nordmenn foro ut med leid-
 angrinna um Stockfund, at
 tha var halft thrídi tugr hun-
 drad skipa. Enn Hringr
 Kongr reid med sveit sína oc
 vestr Gautum, hit efra til Ey-
 rasúndz, oc socti sva vestr
 lóndveg til Skogarins kol-
 mirkr (myrkvidz) er skilur
 Svithiod oc eystra Gautland;
 oc tha er han kom af skogi-
 nom vestr, thar sem heiter
 Bravik, tha kom thar moti
 hanom skipaher hans, oc
 setti Hringr Kongr thar tha
 herbuder linar i Bravik un-
 der skoginóm, milli hans
 oc vikrinnar. Haraldr Kongr
 dregr nu her saman um Da-
 navelldi oc eystra Gautland.
 Hanom com oc mikít lith
 or austurríki, oc allt or Kæn-
 ugarde, oc af Saxlandi. Oc
 er her hans var samankomin
 a Selund thar sem Sogia hei-
 ter, mattu menn ganga thar

yfer

med sórkunnande: at han skulde sam-
 la folk af allt thet ríke som han styrde/
 och strida med honom; han lát oc sá
 tungöra allt hvar som hǫndt hade/
 och huru the Danse woro illa belátne
 med hans álder. Ther uppá samlar
 Konung Hringr folk utaf hela
 Sverige och Westergöthland.
 Han hade oc mycket manskap af
 Norrige; sá at thet sages: når
 Swear och Nordmän foro ut med
 Siemachten igenom Stockfund wo-
 ro ther Tusufende och femhundra-
 de skip. Konung Hring red med
 sin svit och Westgötherna utföre
 til Oresund/hállandes sig landvægen
 igenom then skog som Kolmörker
 (Myrkvider) heter / hwíllen skíler
 Sverige och Oster-Göthland; och
 når han utaf skogen war kommen we-
 ster uth / på then ort som kallas Brá-
 wiken/ ankom oc sá hans frígsinacht
 som på skippen war. Då upfatte R.
 Hringr sína tǫlt / hardt under sko-
 gen wíð Bráwík/ sá at honom på an-
 dra síðan lág wiken. Konung Ha-
 rald drog jámwól sín hár samman /
 utur Danmark och Oster-Göthland.
 Til honom kom oc sá mycket folck
 utaf the Oster uth belagna Ríken/ alt
 ífrán Saren och Konugard. Når
 nu thenna hár tilsamman stótte uppá
 Seland / och then ort som Sogia he-
 ter / då kunde man nástan gå uppá
 skippen líka som en brygga/ ófwer haf-
 wet alt til Stánör; ty all síón syntes
 wara betáttar af hans óflogsskip.
 Han sánde tá en man benámd Stor-
 leif/

yfer hast a skipum einum, oc allt yfer til Skaneyiar, oc allfior thotti thaktr af skipaher hans. Thafender han thann mann er Hiorleifr liet, oc med hanom Saxaher, a fund Hrings Kongs, at hasla theim voll, oc taka orrofto stad, oc segia i sundr gridom oc fri-de. Haralldr Kongr for med herinn a VII. dogum adur han kom austr i Bravik; oc tha biogguz their til orrofto, oc fylktu lithe sino. Sva er sagt, at i her Haralldar Kongs var hofdinge sa er Brunè her, hā var allra thessare vitraztur er med hanom voro. Kongr let Bruna fylkia lithino, oc skipa hofdingiomt under merki: stod merki Haralldar Kongs i midri fylking, oc var um hans merki hird hans. Thessir kapar voro med Haralldar Konge: Sncira, Samar, Gneipe hinn gamli, Gandr, Brandr, Blangr, Teitr, Tyrfring, oc Hiallti; their voro skalld Haralldar Kongs, oc kapar mikler. Thessir voro enn or hird Haralldar Kongs: Hiortur, Borgar, Beli, Bare, Beigadr, Tōki. Thar var oc Skialldmarinn Ursina, oc onnur Heidr, oc hafdi hvortveggi komit med mikinn her til Haralldar Kongs. Ursina bar merki

hans,

leif i fólje af Sarahären/til Konung Hring; och skulle then samma utman Gjenden/samt utse och föredagtinga på hward stad och ställe slaget håslas skulle/ och ther hos uppsäja all frid och sāmja. Konung Harald wrot siu dagar uti siön/ innan des han kom öster i Bräwif; och då gjorde han sig färdig at träffa/ ställandes folket i sitt stiel. Thet såges at i Kong Haralds här/ war en Höfdinge som het Brune/ en then förståndigaste af them som ther woro; honom lät Konungen uppställa folket i slagstordning/ och sticke Höfwidsmännerne hwar under sitt wissa Merke. Kong Haralds lif-baner stod midt uti härren/ och ther under fächtade hans Håf-folk. Thesse kämpar woro med Kong Harald nemligen: Sven/ Sambar/ Gnep den gamle/ Gandr/ Brandr/ Blangr/ Teitr/ Tyrfring och Zielte; hwilke woro Kong Haralds Skalder/och ther hos stora kämpar. Utthur Kong Haralds hāf woro ännu thesse: Hiort/ Borgar/ Bele/ Bare/ Beigadur och Toki. Ther woro också Sköldmöerne Ursina och Zeida; hwilka hwarthera hade fördt med sig stora frighårar/ Konung Harald til undsättning. Ursina bar Konungens Hufwud-baner/ och med henne woro the kämparne/ Kari och Milwe. Then tredie Sköldmöen het Deborg; hwilken til Konung Harald kommen war med myckin här/sunnan af Sudland:

E 3

henne

hans; med henni voro thessir kapar: Kari oc Milve. Vebiorg hiet hin thridia Skialldmær, oc kom til Haralldar Kongs med micinn her sunnan af Gullandi, oc fylgdu henni marger kapar; thessarra allra var mestr oc agætaztr Ubbi hin friski, Brattr Irski, Ormr Enski Biamusson, Ari Eineyge, oc Geiralfr. Ursina Skialldmær fylgdi micill Vindaher; oc var sia aukendr, oc hafdi langsverd oc Buklara enn ecki sva langa skiolldu sem adrer menn. I odru fylkingar armi Haralldar Kongs var Heidr Skialldmær, med sino merki, oc hafdi hon med sier c. kapa. Their voro berferker; Haralldr, Geimr, Geir, Holmstein, Eisedall. Thar voro oc marger adrer Hofdingiar med Heide i arminn. I annan fylkingar arm var settr sa hofdingi er hiet Haki Hoggvinkinne; oc voro fyri hanom merki borinn; Marger voro Kongar oc kapar med hanom. Thar voro their Alfr oc Alfarrinn, Gandalfs sunir, er tha hofdu adr verit hirdmenn Haralldar Kongs. Haralldr Kongr var i vagni, thui at hā var ei vapn færr, sva at han mætti i orrosto ganga. Kongr sendi Bruna oc Heidi at

sia

henne fölgde många kämpar / af hvilka alla den förnämsta och namn-
kunnigaste var Ubbe af Frisland /
Bratt af Irland / Orm af Enges-
land Biamusson / Aron Endögde /
och Geiralfr. Med Sköldmöen Ursina
följde en våldig trigsbår ifrån
Wenden: The woro också ödfände
ther af / at the Drogo lång swerd och
panthar / men kortare skölder än som
andre män brukade. På then ena fly-
gelen stod Heida Sköldmö; under
hwiakens Baner såchtade ett hundra-
de Slagskämpar / bland hvilka
thesse Berferker beräknas: Harald /
Geimer / Geir / Holmsten / Eise-
dal (Hedin sinerte / Dagv liflångste /
Harald Olsson); woro thes utan
många andre kämpar och höfdingar
på samma flygel med Heida. Be-
fålet öfwer then andra flygelen hade
en Höfdinge som het Haki med
huggna kinnbenet; han lät bära
sitt egit Baner fram för sig / och med
honon woro jämwäl många Konun-
gar och berömlige kämpar / tillika med
Alfer och Alfarrin / Gandalfs söner /
hvilke tilförene hade varit Kong
Haralds Hofmän. Bemalte Kon-
nung Harald lät föra sig uti wagn /
aldenstund han war icke mera så
wapnför at han kunde gå uti striden.
Han sände Brune och Heida at be-
see huru fienden war stället / och om
han wore redo at lemna honom en
slachting. När Brune återkom
sade han til Konung Harald: som
mig tyckes är Kong Hring färdig och
hans

sia hverfu HringrKongr hafdi fylkt lithi sino, oc hvert han veri buinn til orrosto. Brune hitter Haralld Kong oc sagdi: sva litz mier sem Hringr Kongr muni buinn at beriaz, oc lith hans; han hefer undarliga skipat, thui at han hefer svinfylkt lithe sino, oc mun ei gott at beriaz vid hann. Tha svarar Haralldr Kongr; hvor mun hafa kent Hringe Konge hamhallt at fylkia? oc hugda ec ongvan kuana nema Othinn oc mic; eda mun Othinn vilia skeplaz i sigurgiofinne vid mic; that hefer alldri fyrr verit, oc enn bid ec hann at han geri ecki that. Enn vili han nu ei veita mier sigr, tha dati hann mic falla i orrosto thessari, med her minn allan, ef han vill ei at Daner hafi sigr sem fyrr, oc allann than val sem fellr med ofs a thessum velli, gef ec Othni. Sva var sem Brune hafdi sagt, at Hringr hafdi svinfylkt lithi sino ollu. Thar thotti sva thyct fylkinginn yfer at sia, at Rane var i briosti. Hon var tho sva long, at armrinn toc at a thessari er Vara hiet, enn annarr ofan til Bravikar.

Hringr Kongr hafdi med sier til orrosto, marga Konga
oc

hans folk at slås med tig; hans anstalt ár underlig och mycket behändig/ ty hela sin slachtordning hafwer han stält så spikig fram at som en wigge/lik wid et Swina-hufwid/ och ár swårt at slås emot honom. Då svarar Kong Harald / hvorm har lärdt Konung Hring at ställa sina troppar i sådana lika hörner? jag har tänkt at ingen skulle förstå sig theruppå/ förutan Odin allenast/ och jag. Eller mån nu Oden vilia göra mig segren twisifelachtig? aldrig har thet handt förr; och beder jag honom ännu at han det icke hådan efter tillstånd. Men therest honom ei skulle behaga at gifwa mig segren i händer; så låte han mig falla i thetta slaget/med allan min här/ ther han nu icke som förr wil efterlåta them Daniskom segren; och hela hopen af the slagna män/som fallandes warda här å plazen/ skänker jag til Odin. Thet war ock så beskaffat som Brune sagt hade/at Kong Hringr hade så försigtigt stält alt sitt folk/ at håren gaf ett anseende af en Pyramid / som ock war så folkrik och tiöckt sammangaddader/ at man intet öfwer then främsta speken kunde see längre bort. Håren utbredde sig så långt/ at then ene armen räckte til then å som Vara heter; then andre sträckte sig alt vthföre til Bräwif.

Konung Hring hade med sig til thetta slag många Konungar och
Råm-

oc kapa. Thar var med hannom Kongr sa er Ali hiet hinn Frækni, med mikinn fiolda hers, oc marga adra Konga oc kappu. Med hannom var sa kapi er agataztr hefer verit i fornlogum, Starkathr hinn gamli, Storverks sun; er up hafdi fædz i Norregi a Hordalandi, i eyunne Fenhring, oc farit hafdi vida um lond, oc verit med morgum hofdngiom. Marger kapar adrer voro komner til thessarrar orrostu med Hringe Konge; Thrandr Thrænski, Thorir mælski, Helgi hinn Hviti, Biarne, Fidr Fyrdski, Sigurdur, Erlingr, Snakr af Jaddri, Sokn Eiríkr, Holmstein Hviti, Rutr, Vane, Oddr Vidforle, oc Ivar Skage. Oc voro thessir hiner mestu kappar Hringe Kongs, oc hirdmenn: Aki Eyvindr, Egill, Hilder, Steirn af Væni, oc Styrr hinn Sterki. Thessir hofdu eina sveit; Hrane Hilldar sun, Svein Upskeri, oc Soknar Soti, Hrokell Herkia, oc Hrolfr Qvensami, Dagr hinn Digri, Fale Gautski. Thessir voro ofan af Svavelldi: Nori, Haki, Karl Reckia, Hrokr af Akri, Gunfastr, Glesmákr Godi. Thessir voro ofann af Sigtunum:

Sig-

Kámpar. Bland them var och en Konung soni het Ali then Græfe / som med sig fördt hade en mächtige folkrik krigshær / och många andra Konungar och Kämpar. Med honom var och then i gamla sagor namnfunnigaste kämpen Starkotr then gamle / Storverkers son; han var uti Norge upfostirader på Fenshrings-ö uti Hordaland; och hade rest vida kring åtskillige länder / och infunnit sig hos många löstiga Hofdingar. Thessutan woro många andre kämpar / Konung Hring följachtige til thenna striden / såsom Tronder then Tronster / Torer af Møre / Helge den hvite / Björn (Hastur) Sidr eller Finer af Järden / Sigurdur / Erling / Snakar af Jaddri / Sokn Erik / Holmsten hvite / Rutur / Vane / Odder then vidt bewandrade / (Linar / Theingill) och Ivar Skage. Thesse alle woro drapelige kämpar och Kong Hringers Håfmän: Ake / Ewind / Egill / Hilder / Sten af Wänern och Styre den Starka; Thesse woro utien swit för sig selske: Hrane Hildersson / Swen then fullote / Soknar Sote / Hrocell Herkia / och Rolf then qwinste / Dager then tiöcke / Gale then Götiste. Upifrån Sveriget woro thesse: Møre / Hatan / Karl Kempa / Hrokr af Åker / Gunfaster / Glesmákr Gode. Thesse woro komne upifrån Sigtuna: Sigmund Bopings Kämpa / Tolasto

Sigmundr kaupangs Kape, Tolafostre, oc Athils oflate fra Upsolum, han geck firi framann merki, oc var ei i fylkingu. Sigvaldi er komit hafdi til Hrings med XI. skip, Tryggvi Tomull, er komit hafdi til Kongs med XII. skip. Læser hafdi skeid oc alla skipada kopum. Eirekr Helsingur hafdi dreka mikinn, vel skipadan hermonnum. Men voro oc kommer til Hrings Kongs af ThelamorkerKapar voro, oc hofdu minz yferlæti, thui at their thottu vera dragmaler oc tomlater; their voro thann Thorkell Thrae, oc Thorleifr Goti, HaddrHardi, Bretter hin Rangi, oc Hroalldr Ta. Sa madur var oc kominn til Hrings Kongs er hiet Rognvalldr Radbiartr, allra kapa mestr, han var fremstr i rananum, oc næst hanom voro their Tryggvi oc Læser, enn ut fra Alfreaks sunir (edr Athals sunir) oc Yngvi; tha voro Thelerner er aller villdu sist hafa, oc hugdu lita lithsemd at yerra; their voro bogmenn mikler.

Oc er thessi her var buinn, letu hverir tveggio blasa i ludra, oc thui næst var herop; gengu tha saman fylkingar. Var su orrofta sva inorp oc mikill

lafostre/ och Adil Stoltze ifrån Upsala; han geck framan för Baneret och hölt sig intet ibland then menige hopen. Til Konung Hring hade Sigwald komit med XI. skip. Trygwe Tomull / war komen til Konungen med XII. skip. Læser hade anført en långskuta/ och ther uppå utrustade kâmpar. Erik af Helsingeland hade ett stort drake-skep wälbesätt med stridsmän. Ifrån Telemarken wore och någde kâmpar ankomne / at giöra tjenst hos Konung Hring; och hade the thet minsta anseendet / emedan the af alla förachtade woro/ såsom tröge/ både i ord och gärningar; the samma woro: Torzell Trae / Torleif Göre/ Hadder Hårde / Brettr Hin Wränge / och Hroallder Tå. Til Konung Hring war också kommen Ragwald Radfloke / enden ypperste kâmpen; han war främst i speken / ther som måst gälla stulle; och näst honom stod Trygwe och Læser / efter hwilka höllo sig Alfreaks/ eller Adals/ söner/ och Yngwe. Therefter fölgde Telemarks boerna them alla wille hafwa sidst och bakom / emedan man tyckte liten hielp bestå hos them; thesse woro lifwål snabba skötter.

Når Krigshårarna således hade glordt sig färdiga / låto hwarithera blåsa i ludrar. Ther uppå gafs ett hårstrij/ och gingo Dropparna hwar anan emot. Då yppades et äfwenlygigt skarpt och förträffeligt slag; om hwilket alla äldsta sagor nogsamti be-
D tyga/

mikill sem seger i ollum forn-
sogum, at engi orrofta a
nordurlondum hafi had ve-
rit, med Jafnmiclu oc godu
mannvali til bardaga at telia.
Oc er litla stund hafdi orro-
ftan stadit, soki fram sa ka-
pe or her Haralldar Kongs er
Ubbi hiet hinn Fryske, oc
veik thar at sem var Ranenn
a fylking Hrings Kongs, oc
atti hit fyrsta vig vid Rogn-
vald Radbiart, oc var theirra
skipti all hardligt. Matti
thar sia ogurlig hogg i her-
num er thesser ofurhugar
genguz at, veitti hvor
odrum morg hogg oc stor,
enn sva var Ubbi mikill kapi,
at ei letter han fyrr en med
thui skildiz theirra einvige,
at Rognvald fell firi Ubba.
Oc thui næst liop han at
Tryggva oc færdi hann bana-
sari. Oc er that sia Athals-
sunir hverfu ogurliga han
ferr i hernum, radaz theira
moti hanom oc beriaz vid
hann bader. Enn sva var han
hardgorr, oc micill kapi, at
bada tha dreper han, oc epter
that dreper han Yngva. Oc
tha ferr han sva geistur at
hernum at allt stock firi ha-
nom, oc felldi han alla tha er
fremster stod i rananumm,
nema tha sem viku i moti
odrum Koppum. Ocer thet-
ta ser Hringr Kongr eggjandi
han

tyga/ at i Nordlânderna ingen drab-
ning thesutan hâllen blifvit/ therest
sâ myckel/ tappert/ och unvaldt folk
sammanagaddade warit. Når sla-
get hade påstått en stund/ sökte then
starke och frimodige kâmpen fram/
utur Kong Haralds hâr/ som Ubbe
het/ af Frisland bôrdig; han gaf sig
diht hwarest frâmsâ speken war utaf
Kong Hrings hâr/ och hade thet för-
sta enwige med Rognwald. Theras
tâstlande war thet aldrahårdaste; ty
man såg förfärliga hugg upbâras/
ehwarest thesse storhuggande mân
framgingo uti håren; och utdelte the
många stora slag sin emillan. Men
Ubbe war en så drâpelig kâmp/ at
han intet för assistod/ innan Rogn-
wald föll för honom; och så slög the-
ras enwiges kâmp. Ther näst löper
Ubbe til/ och gaf Trygwe banasâr.
Hwilket når Adils söner sâgo see/
och huru gruswelig stor framgång
thenne hade uti håren/ wände the sig
både/ at slås emot honom. Men så
starkt och märkelig kâmp war han/
at them drâper han båda; och ther
uppå gjorde han ånda med Yngwe.
Ethan rusar han så ifrigt fram/ at alt
måste wika til ryggia för honom;
ty alle the/ som i frâmsâ lederne stodo/
blefwo af honom nederlagne/ för-
tan them/ hwilke utaf hândelse gifwit
sig undan/ och wändt sig emot the an-
dra kâmparna. Thetta når Kong
Hringer såg/ upmuntrade han sin
frigshâr/ med befallning/ at the intet
skulle låta en man förhåfwa sig öfwer
them/

han herinn, at ei sakti eirn
 madr yfer alla, thuiliker
 yfergangs menn sem med ha-
 nom voro; eda hvor er Ka-
 piinn Starkadr er avallt bar
 hærri skiöld i orrostum.
 Starkadr svarar: ærit hofum
 ver nu at vinna herra, sagdi
 han, enn vid skolum ver
 leita at vinna, slikann sigur
 sem ver kunnum, enn thar
 er sa madr sem Ubbi er, at
 madr ma koma i fulla raun;
 oc vid Kongs a eggian, leiper
 han frammi herin mot Ubba,
 oc verdr thar orrosta micill
 milli theirra, sœkt med storm
 hoggum oc miclu afli, er
 hvartveggi var ofurhuga,
 oc geck so um hrid, tha veitti
 Starckadr Ubba eitt mikit
 far, en thar i mot feck han
 VI. far, oc oll stor, oc thot-
 tiz varla hafa komit i slika
 raun af einom manne. En
 med thui fylkingar voro sva
 sterkar reiddi ymsa vega, oc
 sleit firi thui theirra einvige.
 Sidan veqr Ubbi thann kapa
 er Agnar het, oc ruddi firi
 fier stiginn, oc hio a tvær
 hendr, oc badar hendr hefer
 hann nu blodugar til axla.
 Tha sœkti han at theim The-
 lunum. Oc tha er their sia
 hann, mæltu their: Nu tur-
 fum ver ei annar stadar i
 hernom at leita formanna,
 oc

them alla/ slika stormodiga frigsmân
 som the áfven wâl more / frágandes
 hwar kâmpen Starkotter nu more/
 som altid tilfœrene bar hârskiölden
 och högsta priset i striden. Stark-
 otter svarade: swårt hafwom wi
 nu at vinna Herre / Doch skolum wi
 göra wårt til / at utræita hwar wi
 kunnom Men thenne Ubbe / som ár
 wår wederpart / kan sult sætta enom
 man at giöra. Och wid Konungens
 upmuntrande / leiper han fram uti
 frigshâren / emot Ubbe; och så be-
 gyntes ett starkt fæchtande / som lán-
 ge warade / them emillan / Då hwar
 geck på then andra med stora hugg /
 som gafs wos af mycken styrktio; ánte-
 ligen gaf Starkotter Ubba ett stort
 sår / men undseck theremot ser / och
 them alla stora / så at han tykte sig
 aldrig wara kommen i sådan fara /
 för en man allenast. Men aldens
 stund tropparna / som förhölla sig
 wâl å båda sidor / stötte fram them
 emillan / skildes theas emwige. Se-
 dan nederlade Ubbe then kâmpen
 Agnar / rœdiandes wåg för sig med
 swardet / thet han förde med begge
 hânder / och war han blodog öfwer
 båda armarna / alt up til axlarna.
 Sedan gjorde han anfall uppå Te-
 leboerne; Swilke när the honom
 sågo / sade the sin emillan: nu behöf-
 wom wi intet / på något annat ställe uti
 frigshâren / söka inläggga beröm;
 utan låtom themne stå i strätt-mål en
 stund / för våra pihtar: och så ringa /
 som alle thet achta / at gå öf emot /
 D 2 må

oc latum thenna mann sækia orfarum stund, oc sva litit sem ollum thycker til vor koma, tha giorum nu thui meira af ofs, oc synom ofs vaska menn. Their taka nu at skiota a hañ, sem agatazter voro af Thelunum: Haddr Hardi, oc Hroalldr Ta; their voro sva agater menn at skorum, at their skutu at hanom tvenum tylftum orfa, oc i briost hanom, oc var hanom ecki litit til fiors, tho at thesfer menn veittu hanom bana. Enn adr hafdi Ulbbi vegit XI. kappa, enn umfram that, drepit XVI. menn af Sviom oc Gautum, enn veit stor far VI. koppum, er framarliga stodu i fylkingum. Oc a thessarre stundu, fokti Vebiorg Skialdmær fast a hendr Sviom oc Gautum. Hon fokti at theim Rapa er Soknar Soti het, allhart, oc ei allskamna stund, adr Soti hne at velli firi henni. Tha kom a moti henni Starkadr hinn gamli, oc borduz thau lengi, oc sva hefer hon varit sic med hialme, brynio, oc sverdi, sem sa er bezt er buinn at riddaraskap. Hon far stor hogg af Kappanom, oc sækiaz thau lengi, oc eitt hogg hennar kom a kinn hanom, oc sneid sundur kialkann oc af hokuna;

na;

mågom wi nu Des batre förhålla of/ och wisa at wi också ärom rasfe män. Sedan begynte the samma/ sfiuta på honom/ som ypperst woro af Teleboerne / såsom : Haddr Horde och Hroalldr Ta; The ther woro så färdige stötter / at the stöto honom igenom med tvenne tälffter/ eller 24 pilar/ uti bröstet / och feltes honom anta intet frimodigt hialtemod at sträfwä emot döden/ fast än thesse hade gifwit honom banan. Och hade Ulbbe sörut dräpit sex förnämlige kämpar; och thesutan nedergjort sexton Swea och Göta män: och illa sargat ellofwa andra kämpar/ af them som främst stodo i Tropparne. Och i thet samma geck Skialdemoen Vebiorg löst uppå the Swenska och Göterne. Hon satte then kämpen Sotnar Sote hårdt an/ och tåfwade ei länge innan Sote/ efter ett manligt motstånd/ segnade neder åt wallen för henne. Då kom henne emot/ Starkadter then gamle / och sloges the länge; då hon så wäl wiste at wärja sig med hielm/ brynja och sword/ at hon derutinnan icke gaf then bäst ofswade Riddare efter. Ehuruwål hon upbar stora hugg af kämpen / och the länge trängde sig in på hwarandra / träffade ett hennes hugg honom uppå kinden / som sönderfår klåstan och hakan; men han stoppade flegget i

mun-

na; enn hann drap i munn
 sier skeggino, oc beit i, oc
 hellt sva up at sier hokunne;
 enn hon vinnur morg stor-
 verk i hernum. Litlu sidarr
 mæter henni Thorkell hinn
 Thrai Kapi Hrings Kongs, oc
 eigaz thau vid harda fokn;
 oc adr enn letti, drap han
 hana med morgum farum oc
 mikille hugpryde. Nu ver-
 da thar morg stortidinde a
 skammri stundu, oc gengr
 ymsom fylkingom betur, mi-
 sti thar margr madr heim-
 kvamo, oc margr madr feck
 thar orkumsl, af hvoru tveg-
 gia lithe. Nu saker Stork-
 vidr framm a hendr Donum.
 Hanom rædz imot fa kape er
 Huni het (edur Haki) oc
 eigaz their vid allhart einvi-
 ge; oc lykr sva at Storkvidr
 feller hann, oc litlu sidarr
 thann er hans hefna vill, er
 Ella het. Tha fokti han at
 Borgari, oc attu their hart
 vig samn, oc lauk sva at Bor-
 gar fell daudr nidr. Sidan
 hleypur Storkvidr um thve-
 rar fylkingar, med brugdit
 sverdit, oc feller hvorn at o-
 drum; oc thu næst vo hann
 thann er Hiortr het, oc tha
 mætti hann Ursina Skialld-
 mær, er bar merki Haralldar
 Kongs, oc saker fast at hen-
 ni. Ursina mætti: nu er ko-

minn

munnen / bet ther uti / och hölt sätes
 des hafan uppe; men hon winner
 stort prijs och beröm af the tappre
 prof hon ibland frigshårarna aflade.
 Strart ther uppå mötte henne Tor-
 kill then Dierfwe / Konung Hrings
 kämpe / hwilken fant högt motstånd;
 men innan thet lyftades drap han
 henne / med mycket sargande och stor-
 stryt. Skedde så stora förändrin-
 gar / uppå en liten stund / så at lyckan
 omse gynnade hwarthera frigshårar-
 na tilstiftes. Ther förglömde män-
 gen man hemvesan / och mången blef
 förlamad. Starkotter inlåt sig
 frimodigt i spelét med the Danska / och
 emot honom träffade then kämpen
 som het Huni eller Hakan / och stod
 ett hårdt enwige them emillan; hwil-
 ket så aflöper / at Starkotter fälte
 honom / och strart ther uppå Ella
 som thes dödh hemna wille. Sedan
 träder han emot Borgar / och hade
 the ett hårdt täslande sin emillan;
 utgången war thenne / at Borgar
 föll döder. Sedan löper Stark-
 otter af och an igenom tropparna /
 med blåttat swerd / och feller hwar
 om annan; och ther näst som han
 ihjållslagit kämpen Hiorter / mötte
 honom Ursina Sköldemo / som bar
 Kong Haralds merke / och henne ru-
 sar han håstigt emot. Så sade Ur-
 sina: wist rasar du i segden / och nu
 är tin dödsstund förhanden. Han
 swarar: förr skall tu fälla Kong Ha-
 ralds Baner; och ther med afbögg
 han henne then wensstra handena-

D 3

Denne

minn a thic helfykr, oc muntu nu deyia. Han svarar: fyrr man tu halla merki Haralldar Kongs, oc hio af henni vinstri hondina. Oc tha giordiz sa madr i moti hanom, til at hefna hennar, er Brae var kalladr, oc lagdi Storkvidr han i gegnom; matti nu sia stora valkostu vida i hernom. Nockoru sidar kom a moti Storkvid, Greipe hinn gamle, mikill kappe, oc attuz their vid harda fokn, oc veitti Storkvidr hanom bana far, oc thu næft vo hann than kappe er Hati hét. Oc i thessarri svipan feck hann morg far oc stor, han var höggvinn a halsinn vid herdarnar, sva at sa inn i holi: framann a briostino hafdi han mikit far, sva at lungun fellu ut, oc latit hafdi hann eirn fingr a hægri hendi. Enn er Haralldr Kongr sa sva mikit mannsþiall a hird sinne oc koppum, reis hann up a knen, oc tok tvo fox, oc keyrdi fast fram hestinn er firi geck vagninom. Hann lagdi hvaro tveggia saxino badum hondum, oc veitti morgum manne bana med hondum sinom, tho at hann mætti ei ganga ne a hestit sitia, geck orrostan sva um hrid, at kongurinn vann morg

Henne til at hánmas / gaf sig emot honom / then Hielten som Brae var kalladr / men thet stedde at Starkotter stæc honom igenom med sverdet. Nu feck man see stora hóg af the slagna / hvars antal vísu þá kring háren ókades. Nágot thet efter / kom emot Starkotter / Greipe then gamle / som var en merkelig kámpe / och geck hárdt uppá. Doch gaf honom Starkotter banasár / och neder slog thet næst then kámpan háte. I thetta mesvau bekom Starkotter mánga sár / och fulkómlig stora. Han var huggen á halsen við hárdarna / at man see kunde in uti hálet; fram uti brófstet hade han undfátt ett så grusveligit sár / at lungorna kröpu ut / och fórorat hade han ett finger på hógra handen. Når nu Kong Harald blef warser / huru stort nederlag hans Hof folck och kámpar ledo / stálte han sig up på sin kná / och sattade tvenne svárd / them man kallar Enbackar; fórd med rómmanne hárdt uppá hástarne som fór wagnen gingo. Han hógg och stæc på alla sidor med sverden / them han fórd med báde hánder / afhándandes mángen man lifwet / fast án han hwarfen gá kunde eller på hásten sitia: doch utrátade han lifwál stora saker / under warande drabbning; til thet han ántes ligen

morg storvirke. Enn i ofan-
verdum bardaga thessom,
(enn ofarla thess bardaga) var
Kongrinn Haralldr Hildditón
fleginn kylfu hogg a hial-
minn, svo hofudit rifnade
i sundr, oc var that hans ba-
nasar, oc drap Brune hann,
oc tha sa Hringr Kongr vagn
Haralldar Kongs audann, oc
thottiz vita at Kongr mundi
fallinn vera. Let hann tha
blasa, oc kalladi at herinn
stodvadiz; oc er Daner ur-
du thessa varer, stodvadiz
orrostann. Hringr Kongr
baud grid olum her Harall-
dar Kongs; oc thadu that al-
lir.

Annan dag epter, at morg-
ne, let Hringr Kongr kannu
valen, oc leita at liki Harall-
dar Kongs, frænda sins, oc
var mikill her Valins fallinn
yfer, thar likit la. Var tha
ordinn midr dagr, er likit
fanz oc valrinn var rófinn.
Hringr Kongr let taka likit
Haralldar Kongs, oc thvö af
blöd, oc bua um vegliga, at
fornum sid. Hringr let leg-
gia likit i vagn than er Ha-
ralldr Kongr hafdi i orrostu
haft; oc epter that let hann
kasta mikinn haug. Let
Hringr Kongr tha aka i theim
vagne likino til haugis
a theim hesti er Haralldr
Kongr

ligen slagen blef på hiälmen / med
ena klubbo / så at hufvudet remnade
sönder. Och war thetta hans ba-
nasår / hwilket honom af hans egen
man Brune tilfogades. När
nu Kong Hringr såg Haralds
wagn wara öde och tom / kunde han
förstå at Konungen war slagen.
Han lät förthensfull med blåfande
gifwa tekn / at härarne skulle stilla
sig. Hwilket också när the Danse
förmärkte / uphördes med slachtnin-
gen: Då Konung Hringr tilböd all
then Danska härenom frid och skons-
mål; hwilket the endrächteligen be-
gärade och anammade.

Andra dagen thester / emot mor-
gonen / lät Kong Hringr besee och ran-
saka walplagen; ther noga efterleta
sin frändas Kong Haralds Lijf; Och
war så en stor hög fallen med slagna
kroppar / som betäfte thet rummet
hwarest Liket låg. Thet war så half-
wa dagen förliden / in på midda-
gen / innan then döde Konungen
fanz / och the slagne utplundrade
woro. Kong Hringr lät uptaga hans
döda kropp / afwätta bloden / och
honom hederligen stöta efter gammal
sed. Kong Hringr lät sedan lägga
Liket i then wagn som Kong Harald
hade brukat uti striden. Therefter
lät han upkasta en storan Jordhög /
låtandes jämwäl then döda åka uti
samma wagn in til Högen / efter then
häft

Kongr hafdi til orrofto; oc sidan var fa hestur drepinn. Tha let Hringr Kongr taka thann fodul er han hafdi ridit i sialfur, oc gaf hann Harallde Konge frænda sinom, oc bad hann rida til Valhallar. Sidan let Hringr Kongr gera thar mikla Veizlu, oc veita utfor Haralldar Kongs. Oc adur veislan veri aflökinn, bad Hringr Kongr. til ganga haugfins alla kapa, oc allt stormenni er vid var, oc kasta i hauginn stormur hringum, oc godum gripum, oc vapnom, til sæmdar Harallde Konge. Oc eptir that var haugrinn aftr byrgdr vandliga.

Sigurdr Hringr var Kongr yfer Svithiod oc Danmork, eftir Haralld Kong Hilditonn; oc tha vox up sonur hans Ragnar, i hird fodr sins. Hann var allra theirra manna meistr oc fridaztr, er menn hofdu set, oc var hann lykr modr sinne afyndar; thui at that er kunnigt i ollum fornum frasognum, um that folk er Alfarr kalladiz, var miklu fridara enn annat mannkyn at Nordurlöndum.

håst som Kong Harald haft med til striden. Æhenne hæsten blef sedan slachrad / och låt Kong Hring taga then Sadel / hwaruti Kong Harald sielf plågade rida; gaf then sinom frænda Kong Harald med thet ordaslag / at han bad honom rida til Valhall. Sedan låt Kong Hringr göra ett stort gästebud / och firar grafhölet. Innan gästebudet war fullandat / befalte Kong Hring / at til högen skulle gå alle kämpar / och förnämliche män / som ther tilstädes woro / och kasta ther inn stora wiktiga Armringar / dyrbara saker så wäl som wapn; ther med at behedra Kong Harald. Æher efter blef högen granneliga igen sluten och förwarad.

Men Sigurder Hring war Kongung både öfwer Smerige och Danmark / efter Kong Haralds Hildetands afgang. Då upfostrades hans son Ragnar hema wid hofwetz, hwilken uti storlek och ansende war förmer än någon annan mans person / som man then tiden sedt hade; emedan han war uti anletet liker sine moder. Ty / uti alla forna Sägner warder förkunnat / at thet folkslag som Alfarr kallades / hafwa warit mycket sägre än annat mankon uti Nordlanden.

